

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง

หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน
(State Participation)

โดย

คณะกรรมการการพลังงาน

วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
รายงานการพิจารณาศึกษา	ก
รายงานคณะกรรมการการพลังงาน	ข
รายงานคณะอนุกรรมการ	ฉ
บทสรุปผู้บริหาร	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการเข้าร่วมลงทุนจากภาครัฐของประเทศต่าง ๆ	๔
บทที่ ๓ การพิจารณาศึกษาหลักการและเงื่อนไขการให้รัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ในสัญญาสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต	๙
บทที่ ๔ แนวทางการพิจารณาหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน	๑๓
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๕
ภาคผนวก	๑๘
ภาคผนวก ๑	๑๙
ภาคผนวก ๒	๒๘
ภาคผนวก ๓	๓๐
ภาคผนวก ๔	๓๓
ภาคผนวก ๕	๓๕
ภาคผนวก ๖	๖๓

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน
(State Participation)
ของคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา

.....

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการพลังงานวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๔) ซึ่งคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน การแสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การศึกษาผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคจากการจัดหาและการใช้พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง หลักการ และเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation)

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา

๑.๑ คณะกรรมการการพลังงาน ประกอบด้วย

๑) พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ประธานคณะกรรมการ
๒) พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔) พลโท อำพน ชูประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕) พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖) นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	เลขานุการคณะกรรมการ
๗) นายอุปกิต ปางรียางกูร	รองเลขานุการคณะกรรมการ
๘) นายเจน นำชัยศิริ	โฆษกคณะกรรมการ
๙) นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐) พลเอก กนิษฐา ชาญชาญวิทยา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑) พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒) พลเอก ดนัย มีชูเวท	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓) พลเรือเอก นพดล โขกระดา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔) นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕) นายวิชัย ทิตตภักดิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖) พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗) พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘) นายอนุวัติ อาหมัด	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙) นายสำราญ ครรชิต	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

รายนามคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์
ประธานคณะกรรมการ

พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

พลโท อำพน ชูประทุม
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน
เลขานุการคณะกรรมการ

นายอุปกิต ปาจรียางกูร
รองเลขานุการคณะกรรมการ

นายเจน นำชัยศิริ
โฆษกคณะกรรมการ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก กนิษฐา ชาญปรีชญา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก ดนัย มีชูเวท
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเรือเอก นพดล โขกระตา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายวิชัย ทิตตภักดี
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสำราญ วรรณชิต
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายอนุวัติ อาหมัด
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

๑.๒ คณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะ
ด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งคณะอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) พลโท อำพน ชูประทุม	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายเจน นำชัยศิริ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) นายสำราญ วรรณจิต	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔) นายกวิน ทรัพย์สุนทร	อนุกรรมการ
๕) ศาสตราจารย์จางจิตร หิรัญลาภ	อนุกรรมการ
๖) พลโท ชุมพร วิเชียร	อนุกรรมการ
๗) พลอากาศตรี ชินรัตน์ มณีอินทร์	อนุกรรมการ
๘) พลอากาศโท ธรรมนิตย์ สิงห์คะสะ	อนุกรรมการ
๙) พลอากาศตรี นริศ เขียวแก้ว	อนุกรรมการ
๑๐) นายสุรวุฒิ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๑๑) นายรัตนพัฒน์ ปวีเศษกุลเดช	อนุกรรมการและเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ

พลโท อำพน ชูประทุม
ประธานคณะกรรมการ

นายเจน นำชัยศิริ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายสำราญ วรรณจิตต์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายกวิน ทรัพย์สุนทร
อนุกรรมการ

ศาสตราจารย์จงจิตร หิรัญลาก
อนุกรรมการ

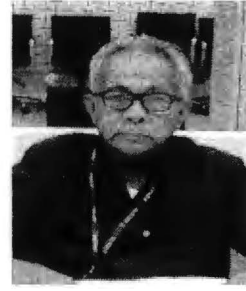
พลโท ชุมพร วิเชียร
อนุกรรมการ

พลอากาศตรี ชินรัตน์ มณีอินทร์
อนุกรรมการ

**พลอากาศโท ธรรมนูญ สิงห์คะสะ
อนุกรรมการ**

**พลอากาศตรี นริศ เขียวแก้ว
อนุกรรมการ**

**นายสุรวุฒิ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
อนุกรรมการ**

**นายรัตนพัฒน์ ปิวิเศษกุลเดช
เลขานุการคณะอนุกรรมการ**

รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาติดตาม และเสนอแนะ
ด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ

๑. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข
๒. พลโท ยศวัฒน์ อนันต์ดิลลภฤทธิ
๓. นายสากล บุญศิ๊วะ
๔. นายบุญธร อุปนันท์
๕. พลเรือตรี กานท์ ชาทเสนีย์
๖. นายปรีชา ออประเสริฐ
๗. นายสมพล จินตรุ่งเรืองชัย
๘. นายคุณานันท์ ทายยุทธ
๙. นางสาวอุไรพรรณ วุฒิสงห์ชัย
๑๐. นายพะโยม ชินวงศ์
๑๑. นายรังสรรค์ กาญจนสมศักดิ์
๑๒. นายสุวรรณ อำนวยผลวิวัฒน์
๑๓. นายชลอ ภาณุตระกูล
๑๔. พลเรือโท สมัย ใจอินทร์
๑๕. นางนฤมล กัลยาณมิตร
๑๖. พลโท กฤตภาส คงคาพิสุทธ์
๑๗. นายเอกชัย คงสวัสดิ์
๑๘. นายวิโรจน์ คลังบุญครอง
๑๙. นายพรชัย เวศย์วิบูล

๑.๓ คณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษา ติดตาม และเสนอแนะ ด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ ดำเนินการพิจารณาศึกษา พร้อมทั้งตั้งคณะทำงานหลักการและเงื่อนไขการให้ หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) เพื่อศึกษาเรื่องดังกล่าว

ก. คณะทำงาน ประกอบด้วย

๑) นายเจน นำชัยศิริ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒) นายกวิน ทรัพย์สุนทร	หัวหน้าคณะทำงาน
๓) นายไกรฤทธิ นิลคุหา	คณะทำงาน
๔) นายเกรียงเดช อัครเลิศพลากร	คณะทำงาน
๕) ศาสตราจารย์จางจิตร หิรัญลาภ	คณะทำงาน
๖) นางณัฐกานต์ ต.สุวรรณ	คณะทำงาน
๗) นายนิพนธ์สิน ยิ้มแย้ม	คณะทำงาน
๘) นายวิชัย ธารณเจษฎา	คณะทำงาน
๙) นายสินธุ์รักษ์ เสาวณะ	คณะทำงาน
๑๐) นายสุวรรณ อำนวยผลวิวัฒน์	คณะทำงาน
๑๑) นายเอกชัย คงสวัสดิ์	คณะทำงาน
๑๒) นายธงชัย ตันสุวรรณรัตน์	คณะทำงาน
๑๓) นายพิพัฒน์ จิรพงศ์พิพัฒน์	คณะทำงาน
๑๔) นายพัฒน์พิชา รัตนปรีชาชัย	คณะทำงาน
๑๕) นายรักไทย บุรพภาค	เลขานุการคณะทำงาน

ข. คณะทำงานฯ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑) พิจารณาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน ในกิจการปิโตรเลียมภายใต้ระบบแบ่งปันผลผลิต ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวกับการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการปิโตรเลียม

๒) ศึกษา วิเคราะห์แนวทางการกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน อันส่งผลให้เกิดความเป็นธรรม ความมั่นคง ยั่งยืนและสอดคล้อง รองรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านพลังงาน ในอนาคต

๓) จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เสนอต่อ คณะอนุกรรมาธิการ และคณะกรรมาธิการการพลังงานเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

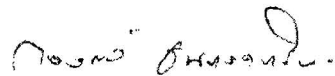
๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะอนุกรรมาธิการ และคณะกรรมาธิการการพลังงาน มอบหมาย

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะทำงานกำหนดวิธีการพิจารณาศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยเป็นการศึกษาทบทวนจากข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร่วมลงทุนของภาครัฐในกิจการปิโตรเลียมที่เคยเกิดขึ้น เช่น เรื่องการร่วมทุนของรัฐจากหลาย ๆ กรณีจากนานาประเทศ และการร่วมทุนที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด กับบริษัท ไทยเซลล์ เอ็กพลอเรชันแอนด์โปรดักชั่น จำกัด ตลอดจนปัจจัย ปัญหา กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และนโยบายภาครัฐ

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ซึ่งคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะทำงานหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ดำเนินการพิจารณาศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการร่วมลงทุนของรัฐในสัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยคณะกรรมการได้พิจารณารายงานของคณะทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้มีมติเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือว่าเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนสืบไป

นายกรรณภว์ ชนภรรคมวิน

เลขานุการคณะกรรมการการพลังงาน
วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร
Executive Summary

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศ และรัฐบาลได้ประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ประกอบด้วย การปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งหมด ๑๑ ด้าน โดยหนึ่งในนั้นประกอบด้วย การปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ซึ่งประเด็นปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ (๑) ด้านการบริหารจัดการพลังงาน (๒) ด้านไฟฟ้า (๓) ด้านปิโตรเลียม และปิโตรเคมี (๔) ด้านการสนับสนุนพลังงานทดแทน (๕) ด้านการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ (๖) ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน โดยแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ในประเด็นที่ ๗ การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ ในกิจกรรมการจัดการก๊าซธรรมชาติจากสัมปทานที่จะหมดอายุในอ่าวไทยให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการก๊าซธรรมชาติจากแหล่งผลิตในอ่าวไทย ได้แก่ แหล่งเอราวัณและแหล่งบงกชที่จะหมดอายุสัมปทานในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ไม่เกิดหยุดชะงัก โดยกระทรวงพลังงานได้กำหนดให้มีการขอรับสิทธิในสัญญาแบ่งปันผลผลิตแปลง G๑/๖๑ และ G๒/๖๑ ซึ่งเอกสารเชิญชวนให้ยื่นขอรับสิทธิได้จัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ความว่า “๔.๔.๑๐ การให้หน่วยงานของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัญญาแบ่งปันผลผลิต (State Participation) ในสัดส่วนการลงทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ ภายใต้หลักการการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือก โดยผู้ขอสิทธิต้องเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ ๒๕ ”

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติอนุมัติให้บริษัท ปตท. สผ. เอนเนอร์ยี่ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ถือสัดส่วนร้อยละ ๖๐ ในสัญญาและเป็นผู้ดำเนินงาน) ร่วมกับบริษัท เอ็มพี จี2 (ประเทศไทย) จำกัด (ถือสัดส่วนร้อยละ ๔๐ ในสัญญา) เป็นผู้ได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61 และอนุมัติให้บริษัท ปตท. สผ. เอนเนอร์ยี่ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้ได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G2/61 ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานมีอำนาจลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับผู้ได้รับสิทธิฯ เมื่อสัญญาได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้ดำเนินการร่างสัญญาแบ่งปันผลผลิตร่วมกับผู้ได้รับสิทธิฯ ของแต่ละแปลงสำรวจ และนำส่งร่างสัญญาทั้งสองฉบับแก่สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อตรวจพิจารณาร่างสัญญาฯ ก่อนจะมีการลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตทั้งสองฉบับ ได้แก่ สัญญาแบ่งปันผลผลิตเลขที่ ๑/๒๕๖๒/๑ สำหรับแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G๑/๖๑ และสัญญาแบ่งปันผลผลิตเลขที่ ๒/๒๕๖๒/๒ สำหรับแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G๒/๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

อย่างไรก็ตาม หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนยังไม่มี ความชัดเจนในการดำเนินงาน ตลอดจนการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมจะเข้าร่วมลงทุนในนามของรัฐ

ซึ่งคณะกรรมการธิการเห็นว่าการพิจารณาศึกษาหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน จะเป็นการศึกษาถึงบทบาทของรัฐในการเข้าร่วมบริหารจัดการปิโตรเลียมที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศที่แตกต่างไปจากการดำเนินงานในระบบสัมปทานที่ดำเนินการมาเป็นเวลานานนับ ๔๐ ปี โดยคณะกรรมการได้รวบรวมประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของรัฐในการเข้าร่วมลงทุนต่อไป

หลักการและเงื่อนไขของหน่วยงานของรัฐใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุน (State Participation)

๑. รัฐต้องใช้หน่วยงาน องค์กร กองทุนของรัฐที่รัฐถือหุ้นอยู่ร้อยละ ๒๕ เป็นตัวแทนในการรับสิทธิเข้าร่วมลงทุนตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตดังกล่าว โดยหลักการการลงทุนต้องผ่านเกณฑ์ประเมินภายใต้เงื่อนไขหลักทั้ง ๓ รายการ (Screening Criteria) ดังต่อไปนี้

๑.๑ รัฐเข้าร่วมลงทุนแต่เฉพาะในแปลงที่ดำเนินการผลิตปิโตรเลียมอยู่แล้ว และเพิ่มเติมในส่วนที่ได้รับอนุมัติพื้นที่ผลิตใหม่

๑.๒ ในการลงทุนต้องมีผลตอบแทนการลงทุนในรูปแบบ IRR (Internal Rate of Return) และ Profitability Indicators อื่นที่เหมาะสม

๑.๓ สามารถเจรจาตกลงในสาระสำคัญเงื่อนไขหลักแห่งสัญญาร่วมประกอบกิจการในทำนองเดียวกันกับที่รัฐเคยใช้สิทธิในการเข้าร่วมลงทุนกับบริษัทไทยเชลล์ในแปลง S1

ในกรณีที่การพิจารณาภายใต้หลักเกณฑ์ข้างต้นทั้ง ๓ รายการ ไม่ผ่านเกณฑ์เพียงข้อใดข้อหนึ่ง แม้ว่าจะมีความเห็นและคาดหวังผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่รายได้เข้ารัฐเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลากร การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือการสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงาน เป็นต้น หน่วยงาน องค์กร กองทุนของรัฐที่รัฐถือหุ้นร้อยละ ๒๕ นั้น จะไม่สามารถกระทำการเข้าร่วมลงทุนโดยการใช้สิทธิแห่ง State Participation ต่อไปได้

รูปแบบการร่วมลงทุน ร่วมลงทุนภายใต้กฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

จากการศึกษาเห็นว่า ในการให้หน่วยงาน องค์กร หรือกองทุนของรัฐเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัญญาสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต นั้น การร่วมลงทุน ร่วมลงทุนภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม สามารถดำเนินการได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. การเข้าร่วมลงทุนตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม กำหนดไว้ว่า ผู้รับสัมปทานอาจรับบริษัทอื่นเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัมปทานได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในกรณีเช่นนี้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมแต่ละรายต้องชำระค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ และเงินอย่างอื่น และปฏิบัติตามข้อผูกพันที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการปิโตรเลียมในส่วนตัวเป็นของตน

๒. การเข้าร่วมลงทุนภายใต้มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม กำหนดไว้ว่า จากกรณีตามมาตรา ๔๘ ผู้รับสัมปทานอาจโอนสัมปทานทั้งหมด หรือเฉพาะที่เกี่ยวกับแปลงสำรวจ แปลงใดแปลงหนึ่ง พื้นที่ผลิต หรือพื้นที่ที่สงวนไว้เขตใดเขตหนึ่งให้แก่บริษัทอื่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

โดยมีกรณีของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ในสัญญาสัมปทานแบ่งปันผลผลิต และการจ้างสำรวจและผลิตที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น การร่วมลงทุนในการสำรวจและผลิตของรัฐเป็นกิจการซึ่งรัฐต่าง ๆ ทั่วโลกปฏิบัติเพื่อเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

ของชาติอย่างสูงสุด เช่น นอร์เวย์ เดนมาร์ก บราซิล โคลอมเบีย อินโดนีเซีย เวเนซุเอลา โบลิเวีย รัสเซีย เม็กซิโก ซาอุดีอาระเบีย แคมเบีย

แนวทางและการพิจารณาหน่วยงานรัฐที่จะร่วมลงทุน ได้พิจารณาสรรหาหน่วยงานรัฐที่จะเข้าร่วมลงทุน โดยได้ดำเนินการรวบรวมรายชื่อหน่วยงานของรัฐเดิมที่มีอยู่ เพื่อพิจารณาคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิเข้าร่วมลงทุน โดยการพิจารณาภายใต้นิยามของคำว่า "หน่วยงานรัฐ" ซึ่งเทียบเคียงตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อนำมาดำเนินการคัดกรองตามลำดับถัดไป ภายใต้หลักเกณฑ์และคุณสมบัติเพื่อใช้พิจารณาคัดเลือกเป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิเข้าร่วมลงทุนฯ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นหน่วยงานที่รัฐถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐
๒. เป็นหน่วยงานที่นำส่งรายได้เข้ารัฐโดยตรง
๓. เป็นหน่วยงานที่ปราศจากหนี้สิน
๔. เป็นหน่วยงานที่การเข้าร่วมลงทุนไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงาน
๕. เป็นหน่วยงานที่มีความสามารถและมีบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตาม

วัตถุประสงค์แห่งการร่วมทุน

๖. เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านปิโตรเลียมและพลังงาน
๗. เป็นหน่วยงานที่มีคุณสมบัติไม่ขัดต่อการเข้าเป็นผู้รับสัมปทานร่วม หรือผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม

เมื่อพิจารณารายชื่อหน่วยงานปรากฏว่าไม่มีหน่วยงานใดที่สามารถผ่านเกณฑ์การพิจารณาตามหัวข้อการพิจารณาดังกล่าวได้ แม้แต่บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่สามารถผ่านเกณฑ์ส่วนใหญ่ได้ก็ตาม แต่ทั้งสองบริษัทต่างก็เป็นบริษัทที่มีการระดมทุนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ จึงมีสัดส่วนของรัฐถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ ๑๐๐ ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดสรรเป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิการเข้าร่วมลงทุนฯ เพื่อให้สามารถเป็นแนวทางในการคงสิทธิของรัฐในการเข้าร่วมลงทุนฯ นี้ได้ คณะกรรมการจึงได้นำเสนอแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงาน องค์กร กองทุน บริษัท ขึ้นใหม่ เพื่อเข้าดำเนินการร่วมทุนประกอบกิจการปิโตรเลียม โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

๑. เป็นหน่วยงานที่รัฐถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐
๒. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
๓. เป็นหน่วยงานมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
๔. เป็นหน่วยงานที่มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และร่วมรับผิดชอบในการ

ร่วมลงทุน

๕. เป็นหน่วยงานที่สามารถจัดตั้งงบประมาณในการลงทุนตามเงื่อนไขแห่งการร่วม

ลงทุนได้

๖. เป็นหน่วยงานที่มีคุณสมบัติไม่ขัดต่อการเป็นผู้รับสัมปทานร่วม หรือผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้ง หน่วยงาน องค์กร กองทุน บริษัท ขึ้นใหม่ ดังกล่าวเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาของคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา ในกรณีการร่วมทุนของรัฐ จากหลาย ๆ กรณีจากนานาประเทศ และการร่วมทุนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ระหว่าง บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด กับ บริษัท ไทยเชลล์ เอ็กพลอเรชันแอนดีโปรดักชัน จำกัด พบว่า รัฐต้องใช้หน่วยงาน องค์กร กองทุนของรัฐที่รัฐถือหุ้นอยู่ร้อยละห้าเป็นตัวแทนในการรับสิทธิ เข้าร่วมทุนตามสัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยมีหลักการการลงทุนภายใต้เงื่อนไขหลักดังต่อไปนี้

๑) หลักการลงทุน

๑.๑ รัฐเข้าร่วมลงทุนแต่เฉพาะในพื้นที่ที่มีการดำเนินการผลิตปิโตรเลียมอยู่แล้ว หรือในพื้นที่ผลิตปิโตรเลียมใหม่ที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์

๑.๒ ในการลงทุนต้องมีผลตอบแทนการลงทุนในรูปแบบ IRR (Internal Rate of Return) และดัชนีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการอื่นที่เหมาะสม (Profitability Indicators)

๑.๓ การเจรจาตกลงในสาระสำคัญเงื่อนไขหลักแห่งสัญญาร่วมประกอบกิจการ ให้ดำเนินการในแนวทางเดียวกันกับที่รัฐเคยใช้พิจารณาในการเข้าร่วมทุนในแปลง S1 ซึ่งผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ประเทศได้รับ ประกอบด้วย

๑.๓.๑ ภาระในการขุดเจาะเพื่อสำรวจและเพื่อการผลิตเป็นความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับสัญญา ต่อเมื่อมีปริมาณคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์รัฐจึงเข้าร่วมลงทุน ซึ่งรวมทั้งการลงทุน ระยะต่อไปของแหล่งนี้ โดยชำระค่าใช้จ่ายสำหรับการสำรวจและผลิตในภายหลัง ในมูลค่าที่เหมาะสม

๑.๓.๒ ผลประโยชน์ในรูปแบบตัวเงิน ซึ่งมีข้อพิจารณาจากปริมาณผลผลิต ที่คาดว่าจะได้รับ และรายจ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าภาคหลวง ภาษีอากร และค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวกำหนด สัดส่วนในการเข้าร่วมทุน โดยที่ไม่ก่อภาระแก่บริษัทผู้รับสัญญาเกินควร

๑.๓.๓ ผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่มีใช้ตัวเงิน ได้แก่ การสร้างบุคคลากร ด้านปิโตรเลียม การสร้างงาน การสร้างธุรกิจ การสร้างโอกาสเรียนรู้การดำเนินธุรกิจด้านการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียมร่วมกับบริษัทน้ำมันต่างชาติที่มีความรู้ความชำนาญในอุตสาหกรรมสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม เพื่อนำไปดำเนินการสำหรับธุรกิจปิโตรเลียมต่อเนื่องในอนาคต

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการผลักดันนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ได้สำเร็จ พร้อมกับสามารถตรวจสอบการทำงานของ บริษัทผู้รับสิทธิได้ เพิ่มการจ้างแรงงาน และบริการภายในประเทศ อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย รวมถึงโอกาสในการที่รัฐใช้สิทธิ ในการร่วมทุนในการผลิตปิโตรเลียมในประเทศอื่น ๆ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก แห่งการลงทุนที่ตั้งไว้ หน่วยงานรัฐที่เข้าร่วมลงทุนต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักการลงทุนภายใต้ หลักการข้างต้นทั้ง ๓ รายการ จึงจะสามารถดำเนินการเข้าร่วมลงทุนโดยการใช้สิทธิแห่ง State Participation ได้

๒) รัฐจำเป็นต้องพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานรัฐขึ้นใหม่ เพื่อเข้ามาเป็นผู้รับสิทธิการใช้ สิทธิเข้าร่วมทุน State Participation เนื่องจากการศึกษานี้พิจารณาว่ายังไม่สามารถสรรหา หน่วยงานที่มีอยู่เดิมที่มีความเหมาะสมในการเข้าร่วมลงทุนได้

๓) ความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยง ในกรณีที่รัฐใช้สิทธิเข้าร่วมประกอบกิจการ (State Participation) การเข้าร่วมประกอบกิจการของภาครัฐ สิ่งที่ต้องมีความจำเป็นและสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมอีกประการหนึ่ง นอกจากการพิจารณาถึงผลกำไรหรือผลตอบแทนการลงทุนนั้น ก็คือ มุมมองในประเด็นของความเสี่ยงจากการสำรวจและผลิต ความเสี่ยงด้านการตลาดการเงิน ความเสี่ยงในข้อสัญญาและการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ โดยจากการศึกษาและพิจารณา เห็นว่าการเข้าใช้สิทธิเข้าร่วมประกอบกิจการในแปลงสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่มีการผลิตอยู่แล้ว และผู้รับสัญญาเป็นบริษัทที่มีความรู้ความสามารถ นั้น เห็นว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ (Minimal Risk) ทั้งนี้ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นต้องดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างละเอียด และจัดทำแผนและดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเต็มที่

๔) ผลกระทบในกรณีรัฐไม่ใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุนทำให้เกิดความเสียหาย และผลกระทบดังต่อไปนี้

๔.๑ ประเทศสูญเสียรายได้ที่ควรได้รับ เนื่องจากการเข้าร่วมลงทุน (State Participation) นั้น เป็นส่วนแบ่งตามผลผลิตที่ได้รับเพิ่มในจำนวนที่สามารถสร้างรายได้ให้กับรัฐอย่างมาก โดยที่รัฐไม่ต้องมีความเสี่ยง

๔.๒ เสียโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และแรงงาน การดำเนินการในธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องต่อไป

๔.๓ อาจเป็นประเด็นเรื่องความไม่เป็นธรรมในการประมูลแปลงสัมปทาน G๑/๖๑ และ G๒/ ๖๑ ทำให้ผู้ได้รับสัญญาได้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐไม่เข้าร่วมลงทุนและรับผลประโยชน์

๔.๔ เป็นกรณีศึกษาในอนาคตสำหรับการประมูลแปลงสัมปทานอื่นที่ขาดโอกาสให้รัฐร่วมลงทุน

ข้อเสนอแนะ

๑. รัฐต้องดำเนินการให้มีหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ตามที่กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัญญาเลขที่ 1/2561/1, 2/2562/2 สัดส่วนการลงทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ โดยประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจในรูปของเงินรายได้ ผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่มีใช้ตัวเงินและจะเป็นต้นแบบในการเข้าร่วมลงทุนของรัฐในสัญญาอื่นๆ

๒. เนื่องจากปัญหาการรื้อถอนแท่นขุดเจาะรวมถึงการถ่ายโอนแปลง G1 ยังเป็นอุปสรรค รัฐควรเร่งดำเนินการศึกษาและเจรจาในการเข้าร่วมลงทุนในแปลง G2 ให้ทันก่อนหมดสัญญาสัมปทานและเป็นข้อมูลในการที่จะเข้าร่วมลงทุนในแปลง G1 ต่อไป

๓. ให้ดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานหรือองค์กรที่รัฐถือครองหุ้นร้อยละ ๑๐๐ หรือจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้น เข้าไปใช้สิทธิการร่วมลงทุน (State Participation) ในแปลงสำรวจในอ่าวไทย G1/61 และ G2/61 พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้และเงื่อนไขตามสัดส่วนการลงทุน โดยไม่เกินร้อยละ ๒๕

๔. กรอบการเจรจาตกลงในสัญญาร่วมประกอบกิจการควรครอบคลุมเรื่อง

๔.๑ การเจรจาสัดส่วนการร่วมทุน

๔.๒ เงื่อนไขที่รัฐจะร่วมลงทุนในแหล่งผลิตที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์เท่านั้น

๔.๓ เงื่อนไขการเรียกเก็บเงินลงทุน (Cash Call) โดยใช้วิธีการหักจากรายได้
ของรัฐที่ได้จากแหล่งผลิตดังกล่าว

๔.๔ สิทธิในการร่วมบริหารและร่วมดำเนินการตามสัดส่วนในทุกระดับ

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศและรัฐบาลได้ประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ประกอบด้วย การปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งหมด ๑๑ ด้าน โดยหนึ่งในนั้นประกอบด้วย การปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ซึ่งประเด็นปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ (๑) ด้านการบริหารจัดการพลังงาน (๒) ด้านไฟฟ้า (๓) ด้านปิโตรเลียม และปิโตรเคมี (๔) ด้านการสนับสนุนพลังงานทดแทน (๕) ด้านการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ (๖) ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน โดยแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ในประเด็นที่ ๗ การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ ในกิจกรรมการจัดการก๊าซธรรมชาติจากสัมปทานที่จะหมดอายุในอ่าวไทยให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการก๊าซธรรมชาติจากแหล่งผลิตในอ่าวไทย ได้แก่ แหล่งเอราวัณ และแหล่งบงกชที่จะหมดอายุสัมปทาน ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ไม่เกิดการหยุดชะงัก โดยกระทรวงพลังงานได้กำหนดให้มีการขอรับสิทธิในสัญญาแบ่งปันผลผลิต แปลง G๑/๖๑ และ G๒/๖๑ ซึ่งเอกสารเชิญชวนให้ยื่นขอรับสิทธิได้จัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ความว่า

“๔.๔.๑๐ การให้หน่วยงานของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัญญาแบ่งปันผลผลิต (State Participation) ในสัดส่วนการลงทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ ภายใต้หลักการการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือก โดยผู้ขอสิทธิต้องเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ ๒๕”

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติอนุมัติให้บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี่ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ถือสัดส่วนร้อยละ ๖๐ ในสัญญาและเป็นผู้ดำเนินงาน) ร่วมกับบริษัท เอ็มพี จี2 (ประเทศไทย) จำกัด (ถือสัดส่วนร้อยละ ๔๐ ในสัญญา) เป็นผู้ได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61 และอนุมัติให้บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี่ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้ได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G2/61 ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานมีอำนาจลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับผู้ได้รับสิทธิฯ ต่อไป เมื่อสัญญาได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้วจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้ดำเนินการร่างสัญญาแบ่งปันผลผลิตร่วมกับผู้ได้รับสิทธิฯ ของแต่ละแปลงสำรวจ และนำเสนอร่างสัญญาทั้งสองฉบับแก่สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อตรวจพิจารณาร่างสัญญาฯ ก่อนจะมีการลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตทั้งสองฉบับ ได้แก่ สัญญาแบ่งปันผลผลิตเลขที่ ๑/๒๕๖๒/๑

สำหรับแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G๑/๖๑ และสัญญาแบ่งปันผลผลิตเลขที่ ๒/๒๕๖๒/๒ สำหรับแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G๒/๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนยังไม่มี ความชัดเจนในการดำเนินงาน ตลอดจนการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมจะเข้าร่วมลงทุนในนามของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าการพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ร่วมลงทุน จะเป็นการศึกษาถึงบทบาทของรัฐในการเข้าร่วมบริหารจัดการปิโตรเลียมที่เป็น ทรัพยากรที่สำคัญของประเทศที่แตกต่างไปจากการดำเนินงานในระบบสัมปทานที่ดำเนินการมาเป็น เวลานานนับ ๔๐ ปี โดยคณะกรรมการได้รวบรวมประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ต่อการดำเนินงานของรัฐในการเข้าร่วมลงทุนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อศึกษาข้อเสนอด้านหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วม ลงทุน (State Participation) ภายใต้หลักการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการ คัดเลือกให้ได้รับสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงทะเลอ่าวไทย จากการเปิดให้ขอรับสิทธิ สำรวจและผลิตปิโตรเลียมแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทย G๑/๖๑ และ G๒/๖๑

๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการ ปิโตรเลียมภายใต้ระบบแบ่งปันผลผลิต รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวกับการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการปิโตรเลียม

๓) เพื่อศึกษา วิเคราะห์แนวทางการกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน อันส่งผลให้เกิดความเป็นธรรม ความมั่นคง ยั่งยืนและสอดคล้อง รองรับกับการเปลี่ยนแปลง ด้านพลังงานในอนาคต

๓. ขอบเขตการศึกษา

หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ภายใต้หลักการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับสิทธิสำรวจและผลิต ปิโตรเลียมในแปลงทะเลอ่าวไทย จากการเปิดให้ขอรับสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแปลงสำรวจ ในทะเลอ่าวไทย G๑/๖๑ และ G๒/๖๑

๔. ระยะเวลาดำเนินงานพิจารณาศึกษา

ภายในระยะเวลา ๑๒ เดือน นับตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๓ - ตุลาคม ๒๕๖๔

๕. วิธีการดำเนินงาน

แนวคิด วิธีการ และกระบวนการทำงาน

๑) เชิญหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อพิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่ข้อสรุปแนวทางการตัดสินใจดำเนินการในระยะต่อไป

๒) ศึกษาข้อกำหนดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารเชิญชวนให้ยื่นข้อเสนอ (Invitation for Proposal)

๓) ศึกษาข้อมูลตัวอย่างในต่างประเทศการให้หน่วยงานรัฐเข้าร่วมลงทุนที่ประสบความสำเร็จในการวางระบบจัดการตามแนวทางการร่วมลงทุนแบบเท่าเทียมกัน

๔) ศึกษาวิเคราะห์เกณฑ์การสรรหาหน่วยงานองค์กรกองทุนของรัฐที่เหมาะสม เพื่อเป็นตัวแทนในการรับสิทธิ์ภายใต้บทบัญญัติต่าง ๆ แห่งกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ได้รับทราบหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ภายใต้หลักการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกับผู้ขอสิทธิ์ที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับสิทธิ์สำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงทะเลอ่าวไทย

๒) ได้รับทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการปิโตรเลียมภายใต้ระบบแบ่งปันผลผลิต

๓) ได้รับทราบแนวทางการกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเป็นธรรม ความมั่นคง ยั่งยืนและสอดคล้อง รองรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านพลังงานในอนาคต

๔) ได้รับทราบปัญหา อุปสรรคในการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน

๕) ได้รับทราบแนวทางและข้อเสนอแนะในการเข้าร่วมลงทุนของรัฐในกิจการปิโตรเลียมภายใต้ระบบแบ่งปันผลผลิต

บทที่ ๒

การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการเข้าร่วมลงทุนจากภาครัฐของประเทศต่าง ๆ

๑. เอกสารเชิญชวนให้เอกชนยื่นขอรับสิทธิในสัญญาแบ่งปันผลผลิต แปลง G๑/๖๑ และ G๒/๖๑ โดยแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ในประเด็นที่ ๗ การพัฒนาอุตสาหกรรม ก๊าซธรรมชาติ ในกิจกรรมการจัดหาก๊าซธรรมชาติจากสัมปทานที่จะหมดอายุในอ่าวไทยให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดหาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งผลิตในอ่าวไทย ได้แก่ แหล่งเอราวัณ และแหล่งบงกช ที่จะหมดอายุสัมปทานในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ไม่เกิดการหยุดชะงัก โดยกระทรวงพลังงาน ได้กำหนดให้มีการขอรับสิทธิในสัญญาแบ่งปันผลผลิต แปลง G๑/๖๑ และ G๒/๖๑ ตามเอกสารเชิญชวนให้เอกชนยื่นขอรับสิทธิ ได้จัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation) ความว่า

“๔.๔.๑๐ การให้หน่วยงานของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัญญาแบ่งปันผลผลิต (State Participation) ในสัดส่วนการลงทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ ภายใต้หลักการการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือก โดยผู้ขอสิทธิต้องเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ ๒๕ ภายใต้หลักการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือก” โดยผู้ขอสิทธิ ต้องเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ ๒๕

โดยตามเอกสารเชิญชวนข้อ ๙.๑.๓ กำหนดให้ข้อกำหนดและเงื่อนไข รวมถึง ข้อเสนอที่ผู้ขอสิทธิเสนอตามเอกสารฉบับนี้ จะถูกนำไปเป็นส่วนหนึ่งขอสัญญาแบ่งปันผลผลิต นอกจากนี้ การเข้าร่วมลงทุนของรัฐยังอยู่ในบังคับตามกฎหมายอื่น ๆ เช่น พ.ร.บ. ปิโตรเลียมฯ กฎกระทรวงกำหนดแบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต และกฎหมายอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาหลักการรัฐร่วมลงทุน (State Participation)

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคสอง

กำหนดว่า รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ

๒.๒ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔

ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาและให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๒.๓ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔

ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ (๔) องค์การมหาชน (๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๔ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

๑) มาตรา ๔ กำหนดว่า “บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัด และนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัท จำกัด ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

๒) มาตรา ๒๔ ผู้ขอสัมปทานต้อง (๑) เป็นบริษัท และ (๒) มีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่าย ปิโตรเลียม ในกรณี que ผู้ขอสัมปทานไม่มีลักษณะครบถ้วนตาม (๒) ต้องมีบริษัทอื่นซึ่งรัฐบาลเชื่อถือ และมีลักษณะตาม (๒) และมีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้ขอสัมปทาน รับรองที่จะให้ทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียม

๓) มาตรา ๔๗ กำหนดว่า ผู้รับสัมปทานอาจรับบริษัทอื่นเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมตาม สัมปทานได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในกรณีเช่นนี้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมแต่ละรายต้องชำระค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ และเงินอย่างอื่น และปฏิบัติตามข้อผูกพันที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นของตน ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมทุกรายต้องรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันในการปฏิบัติตามสัมปทาน และตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายหนึ่งไม่ต้องรับผิดชอบในการชำระภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นของผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายอื่น ในกรณีที่ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายใดไม่ชำระภาษีเงินได้ที่ตนมีหน้าที่ต้องเสีย ให้รัฐมนตรีแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายอื่นทุกรายทราบ และถ้ามิได้มีการชำระภาษีเงินได้ดังกล่าวนั้น ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือ ให้ถือเป็นอีกเหตุหนึ่งที่จะเพิกถอนสัมปทานได้ด้วย

๔) มาตรา ๕๐ นอกจากกรณีตามมาตรา ๔๘ ผู้รับสัมปทานอาจโอนสัมปทานทั้งหมด หรือเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแปลงสำรวจแปลงใดแปลงหนึ่ง พื้นที่ผลิต หรือพื้นที่ที่สงวนไว้เขตใดเขตหนึ่งให้แก่บริษัทอื่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

ผู้รับโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะตามมาตรา ๒๔

๕) มาตรา ๕๓/๘ กำหนดว่าให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป เว้นแต่มาตรา ๖ มิให้นำมาใช้บังคับ

(๒) บทบัญญัติในหมวด ๒ คณะกรรมการปิโตรเลียม

(๓) บทบัญญัติในหมวด ๓ การสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เว้นแต่มาตรา ๒๒ (๔)

(๕) (๙) (๑๓) (๑๕) และ (๑๖) มาตรา ๓๐ วรรคสอง มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๒ ทมิให้นำมาใช้บังคับ

(๔) บทบัญญัติในหมวด ๔ การเก็บรักษาและขนส่งปิโตรเลียม

(๕) บทบัญญัติในหมวด ๕ การขายและจำหน่ายปิโตรเลียม เว้นแต่ มาตรา ๕๖ และ มาตรา ๕๙ มิให้นำมาใช้บังคับ

(๖) บทบัญญัติในหมวด ๖ ประโยชน์สิทธิและหน้าที่ของผู้รับสัมปทาน

(๗) บทบัญญัติในหมวด ๘ บทกำหนดโทษ เว้นแต่มาตรา ๑๐๙ ทวิ มิให้นำมาใช้บังคับที่ใด ในบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งที่บัญญัติถึง “สัมปทาน” “ผู้รับสัมปทาน” “ผู้ขอสัมปทาน” “ให้สัมปทาน” “โอนสัมปทาน” และ “เพิกถอนสัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” “ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” “ผู้ขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” “ให้สิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” “โอนสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” และ “เพิกถอนสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” ตามลำดับ

๒.๕ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ วรรคสอง กำหนดว่า บทบัญญัติใดแห่งกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐอ้างถึงการให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ให้ถือว่าบทบัญญัตินั้นอ้างถึงการให้สัมปทาน การให้สิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต และการให้เป็นผู้รับสัญญาจ้างบริการตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ๖) หมายเหตุท้าย พระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปด้านพลังงานในการสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางด้านพลังงาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดให้การให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมมีทางเลือกให้รัฐสามารถพิจารณานำระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือระบบสัญญาจ้างบริการมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม เป็นเหตุให้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง กำหนดว่า รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ

๒.๖ พระราชบัญญัติให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๗ กำหนดว่า พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เว้นแต่การให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม และการให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับบทบัญญัติในมาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติว่า

“มาตรา ๗ หน่วยงานเจ้าของโครงการที่จะจัดทำโครงการร่วมลงทุนในกิจการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะดังต่อไปนี้ ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) การพลังงาน

กิจการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงกิจการเกี่ยวเนื่องที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเงื่อนไขในพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ได้เกี่ยวเนื่องจากการร่วมลงทุนโดยใช้สิทธิ State Participation ที่กล่าวถึงในรายงานฉบับนี้ ทั้งนี้ โครงการร่วมลงทุนดังกล่าวภายใต้การใช้สิทธิ State Participation นั้น มิได้เป็นการดำเนินงานเพื่อวัตถุประสงค์ด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ จึงไม่เข้าเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามได้พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนในกิจการระหว่างรัฐและเอกชนแต่อย่างใด (ตามเอกสารจัดพิมพ์โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หน้า ๓๔ - ๓๕ เกี่ยวกับข้อยกเว้นในพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ รายละเอียดตามภาคผนวก ๖) แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจนของข้อกำหนดทางกฎหมาย คณะกรรมการได้เสนอว่าในการดำเนินการจัดหา หรือจัดตั้งบริษัทหรือกองทุนของรัฐ เพื่อเข้าร่วมประกอบกิจการโดยใช้สิทธิ State Participation นั้น จะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อได้ขอความคิดเห็น โดยการตีความจากคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบอีกคราหนึ่งว่าการเข้าร่วมทุนโดยใช้สิทธิ State Participation ดังกล่าวนั้น เข้าเกณฑ์หรือไม่ตามพระราชบัญญัติ การร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ถูกต้องตามหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๒.๗ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง มาตรา ๓ กำหนดว่า สัญญาทางปกครอง หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลที่กระทำแทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน

๒.๘ กฎกระทรวงกำหนดแบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๐ สัญญาร่วมประกอบกิจการ กำหนดว่า

(๑) ในกรณีที่มีผู้รับสัญญาร่วมกันมากกว่าหนึ่งราย ให้ผู้รับสัญญาแต่ละรายรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันในการปฏิบัติตามสัญญานี้

(๒) เมื่อได้มีการลงนามในสัญญานี้แล้ว ให้บริษัทแต่ละรายที่ประกอบกันเป็นผู้รับสัญญาตาม (๑) แจ้งให้กรมทราบถึงการเข้าทำสัญญาระหว่างกันเองดังกล่าว ซึ่งสัญญาดังกล่าวนั้นต่อไปนี้จะเรียกว่า “สัญญาร่วมประกอบกิจการ” สัญญาร่วมประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งต้องระบุเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจะใช้สิทธิ

(ข) ผลประโยชน์และเอกสิทธิ

(ค) การปฏิบัติตามหน้าที่และข้อผูกพันของตนในฐานะของผู้รับสัญญา

(ง) การรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันในหน้าที่และข้อผูกพันภายใต้สัญญานี้

(จ) สิทธิ ผลประโยชน์ เอกสิทธิ หน้าที่ และข้อผูกพันของผู้รับสัญญา

แต่ละฝ่ายโดยสอดคล้องกับ (ก) ถึง (ง) (ฉ) ผู้ดำเนินงานในระหว่างผู้รับสัญญาดังกล่าว ซึ่งบริษัทแต่ละรายแต่งตั้งเพื่อให้กระทำการตัดสินใจแทนผู้รับสัญญาโดยสอดคล้องกับข้อกำหนดของสัญญานี้ ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมประกอบกิจการ ให้แจ้งให้กรมทราบทันทีที่สัญญาร่วมประกอบกิจการนั้น ผู้รับสัญญามีหน้าที่เก็บรักษาไว้และจะต้องพร้อมให้กรมหรือรัฐมนตรีตรวจสอบได้ทันทีเมื่อร้องขอ ทั้งนี้ กรมและรัฐมนตรีกลางที่จะไม่เปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาร่วม

ประกอบกิจการตามข้อนี้ให้บุคคลอื่นนอกจากคู่สัญญา เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้รับสัญญา

บทที่ ๓

การพิจารณาศึกษาหลักการและเงื่อนไขของหน่วยงานของรัฐใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ในสัญญาสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต

๑. แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการร่วมทุนของภาครัฐ

แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการร่วมทุนของภาครัฐ หรือหน่วยงานรัฐในการใช้สิทธิ State Participation มีดังนี้

การเข้าร่วมลงทุนดังกล่าว จำต้องกระทำภายใต้แนวคิดเพื่อให้รัฐได้รายได้เพิ่มขึ้น โดยเมื่อพิจารณาถึงเหตุอันควร ความคุ้มทุนและคุ้มค่าต่อการร่วมทุนแล้ว รัฐ หรือหน่วยงานรัฐ สามารถเข้าลงทุนได้สัดส่วนในสัญญาร่วมลงทุนในอัตราไม่เกินร้อยละ ๒๕ หรือไม่เกินเต็มยอด สัดส่วนที่ได้รับสิทธิให้เข้าร่วมลงทุนตามสัญญาสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างผลิต นั้น ๆ การดำเนินการจึงไม่ขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๕ วรรค ๒ ซึ่งกำหนดไว้ว่า รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ

ทั้งนี้ ในอดีตได้เคยมีการเข้าร่วมลงทุนกับบริษัท ไทยเซลล์ เอ็กพลอเรชันแอนด์โปรดักชัน จำกัด โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๒๘ อนุมัติให้จัดตั้งบริษัทฯ เข้าร่วมทุนกับบริษัทไทยเซลล์ฯ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ บริษัท ปตท.สผ. ได้ซื้อหุ้นทั้งหมดของ บริษัทไทยเซลล์ ทำให้บริษัท ปตท.สผ. เป็นเจ้าของสัมปทานเอส 1 ทั้งหมด จากการเข้าร่วมลงทุนในครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศจากการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจและพัฒนาความสามารถในอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

๒ หลักการและเงื่อนไขของหน่วยงานของรัฐใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุน (State Participation)

รัฐต้องใช้หน่วยงาน องค์กร กองทุนของรัฐที่รัฐถือหุ้นอยู่ร้อยละ ๕๑ เป็นตัวแทนในการรับสิทธิเข้าร่วมลงทุนตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตดังกล่าว โดยหลักการการลงทุนต้องสามารถผ่านเกณฑ์ประเมินภายใต้เงื่อนไขหลักทั้ง ๓ รายการ (Screening Criteria) ดังต่อไปนี้

๒.๑ รัฐเข้าร่วมทุนแต่เฉพาะในแปลงที่ดำเนินการผลิตปิโตรเลียมอยู่แล้ว และเพิ่มเติมในส่วนที่ได้รับอนุมัติพื้นที่ผลิตใหม่

๒.๒ ในการลงทุนต้องมีผลตอบแทนการลงทุนในรูปแบบ IRR (Internal Rate of Return) และดัชนีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการอื่นที่เหมาะสม (Profitability Indicators)

๒.๓ สามารถเจรจาตกลงในสาระสำคัญเงื่อนไขหลักแห่งสัญญาร่วมประกอบกิจการในทำนองเดียวกันกับที่รัฐเคยใช้สิทธิในการเข้าร่วมทุนกับบริษัทไทยเซลล์ในแปลง S1

ในกรณีที่การพิจารณาภายใต้หลักเกณฑ์ข้างต้นทั้ง ๓ รายการ ไม่ผ่านเกณฑ์เพียงข้อใดข้อหนึ่ง แม้ว่าจะมีความเห็นและคาดหวังผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่รายได้เข้ารัฐ

เป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลากร การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือการสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงาน เป็นต้น หน่วยงานองค์กร กองทุนของรัฐที่รัฐถือหุ้นร้อยละ ๒๕ นั้น จะไม่สามารถระดมทุนเข้าร่วมลงทุนโดยใช้สิทธิแห่ง State Participation ต่อไปได้

๓. รูปแบบการร่วมทุน ร่วมลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม มี ๒ รูปแบบ

จากการศึกษาของคณะกรรมการ ในการให้หน่วยงาน องค์กร หรือกองทุนของรัฐ เข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามสัญญาสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต นั้น การร่วมทุนร่วมลงทุนภายใต้บทบัญญัติแห่งปิโตรเลียม สามารถดำเนินการได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑) การเข้าร่วมลงทุนตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม กำหนดไว้ว่า ผู้รับสัมปทานอาจรับบริษัทอื่นเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัมปทานได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในกรณีเช่นนี้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมแต่ละรายต้องชำระค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ และเงินอย่างอื่น และปฏิบัติตามข้อผูกพันที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นของตน

ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมทุกรายต้องรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันในการปฏิบัติตามสัมปทานและตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายหนึ่งไม่ต้องรับผิดชอบในการชำระภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นของผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายอื่น

ในกรณีที่ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายใดไม่ชำระภาษีเงินได้ที่ตนมีหน้าที่ต้องเสีย ให้รัฐมนตรีแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายอื่นทุกรายทราบ และถ้ามิได้มีการชำระภาษีเงินได้ดังกล่าวนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือ ให้ถือเป็นอีกเหตุหนึ่งที่จะเพิกถอนสัมปทานได้ด้วย

จะเป็นการเข้าร่วมทุนกับผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายเดิมในฐานะผู้ถือสิทธิ และความรับผิดชอบร่วมกันกับผู้ประกอบการรายเดิม โดยที่ผู้ขอเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม ไม่ต้องมีการจัดตั้งองค์กรหรือการเตรียมตัวเหมือนดังหนึ่งเป็นผู้รับสัมปทานหรือรับสิทธิในสัญญาโดยตรงกับกระทรวงพลังงาน

๒) การเข้าร่วมลงทุนภายใต้มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม กำหนดไว้ว่า

จากกรณีตามมาตรา ๔๘ ผู้รับสัมปทานอาจโอนสัมปทานทั้งหมด หรือเฉพาะที่เกี่ยวกับแปลงสำรวจแปลงใดแปลงหนึ่ง พื้นที่ผลิต หรือพื้นที่ที่สงวนไว้เขตใดเขตหนึ่งให้แก่บริษัทอื่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

ผู้รับโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะตามมาตรา ๒๔ และจำนวนและพื้นที่แปลงสำรวจที่ผู้รับโอนสัมปทานมีอยู่แล้วและที่จะรับโอนต้องไม่เกินที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง จะเป็นการเข้าร่วมทุนกับผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมรายเดิม ในฐานะผู้ถือสิทธิและความรับผิดชอบร่วมกัน กับผู้ประกอบการรายเดิมโดยที่ผู้เข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม จะต้องมีการจัดตั้งองค์กรหรือการเตรียมตัวเหมือนหนึ่งตั้งเป็นผู้รับสัมปทานหรือรับสิทธิในสัญญาโดยตรงกับกระทรวงพลังงานภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียมภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม ดังนี้

“มาตรา ๒๔ ผู้รับสัมปทานต้อง

(๑) เป็นบริษัท และ

(๒) มีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพียงพอที่จะสำรวจ

ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียม

ในกรณีที่ผู้ขอสัมปทานไม่มีลักษณะครบถ้วนตาม (๒) ต้องมีบริษัทอื่นซึ่งรัฐบาล เชื้อถือและมีลักษณะตาม (๒) และมีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้ขอสัมปทาน รับรอง ที่จะให้ทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียม”

ในการนี้ คณะทำงานฯ ได้เสนอให้การเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมของรัฐ หรือหน่วยงานรัฐโดยการใช้สิทธิเข้าร่วมทุน State Participation ให้กระทำโดยเป็นลักษณะการร่วมกลุ่ม ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม โดยมีประเด็นที่ว่าจะเป็นการร่วมทุน โดยที่หน่วยงานรัฐนั้น ไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ ที่ระบุให้ผู้ร่วมประกอบกิจการ ต้องมีทุน เครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในงานด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม แต่เพียงเท่านั้น

สืบเนื่องจากข้อจำกัดของหน่วยงาน องค์กร หรือกองทุนที่รัฐถือหุ้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ที่ได้รับการคัดเลือก มอบหมาย หรือจัดตั้งขึ้นใหม่ให้เหมาะสมต่อการเข้าถึงทุน โดยการใช้สิทธิ State Participation นั้น จะมีหน้าที่ในการดูแลผลประโยชน์ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์หลักของการใช้สิทธิเข้าร่วมทุน (State Participation) ดังกล่าว แต่เพียงเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดภาวะต้นทุนในเรื่องการลงทุน และต้นทุนการดำเนินงานที่น้อยที่สุด (ลดภาระเงิน ลงทุนตั้งต้นที่รัฐจะต้องนำมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อการร่วมทุน) กระบวนการและแนวคิดในการ ที่จะพัฒนาหน่วยงาน องค์กรของรัฐ หรือกองทุนดังกล่าว จักต้องดำเนินการจัดรูปแบบขององค์กร ให้มีเนื้องาน บุคลากร หรือความซับซ้อนของหน่วยงานให้น้อยที่สุด มิให้เกินความจำเป็น สำหรับการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งรัฐ ในประเด็นการจัดเก็บรายได้ ดูแลค่าใช้จ่าย และบริหารการเงิน การลงทุน และการจัดการสัญญา แต่เพียงเท่านั้น

เพื่อมิให้เกิดความซับซ้อนในการทำงานกับหน่วยควบคุม และปฏิบัติในงาน ด้านการสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียมของรัฐอื่น ๆ ที่ได้ดำเนินการในลักษณะเดียวกันแต่เดิม อยู่แล้ว หน่วยงาน องค์กร หรือกองทุนของรัฐที่จะเข้าร่วมลงทุนโดยใช้สิทธิร่วมลงทุน (State Participation) นี้ จะไม่ดำเนินการจัดตั้ง หรือพิจารณาเนื้องานด้านเทคนิค และเทคโนโลยี หรือการ ตรวจสอบการลงทุน ซึ่งเกี่ยวเนื่องในการสำรวจ พัฒนา หรือผลิตปิโตรเลียมนั้น ๆ ภายใต้สัญญา สัมปทาน แบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างสำรวจ และผลิต ภายใต้บทบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แห่งกฎหมายปิโตรเลียม ซึ่งได้มีการระบุและมอบหมายให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน เป็นผู้ดูแลงานในด้านนี้ไว้อยู่แล้ว

**รูปแบบของการที่รัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ในสัญญาสัมปทาน
แบ่งปันผลผลิต และการจ้างสำรวจและผลิต ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ**

การร่วมลงทุนในการสำรวจและผลิตของรัฐเป็นกิจการซึ่งรัฐต่าง ๆ ทั่วโลกปฏิบัติ เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชาติอย่างสูงสุด เช่น นอร์เวย์, เดนมาร์ก, บราซิล, โคลอมเบีย, อินโดนีเซีย, เวเนซุเอลา, โบลิเวีย, รัสเซีย, เม็กซิโก, ซาอุดีอาระเบีย, แคมเบีย และ ซิลี โดยมีรายละเอียดในภาคผนวก ๑

บทที่ ๔

แนวทางการพิจารณาหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน

ในการพิจารณาเกี่ยวกับการสรรหาหน่วยงานรัฐที่จะเข้ามาร่วมลงทุน คณะกรรมการได้ดำเนินการรวบรวมรายชื่อหน่วยงานของรัฐเดิมที่มีอยู่ขึ้นมาเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิเข้าร่วมลงทุน โดยได้รวบรวมรายชื่อหน่วยงานดังกล่าว ภายใต้ नियามของคำว่า "หน่วยงานรัฐ" ซึ่งเทียบเคียงตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อนำมาดำเนินการคัดกรองตามลำดับถัดไป ภายใต้หลักเกณฑ์และคุณสมบัติ เพื่อใช้พิจารณาคัดเลือกเป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิเข้าร่วมลงทุนฯ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นหน่วยงานที่รัฐถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐
๒. เป็นหน่วยงานที่นำส่งรายได้เข้ารัฐโดยตรง
๓. เป็นหน่วยงานที่ปราศจากหนี้สิน
๔. เป็นหน่วยงานที่การเข้าร่วมลงทุนไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงาน
๕. เป็นหน่วยงานที่มีความสามารถและมีบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวัตถุประสงค์แห่งการร่วมลงทุน
๖. เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านปิโตรเลียมและพลังงาน
๗. เป็นหน่วยงานที่มีคุณสมบัติไม่ขัดต่อการเข้าเป็นผู้รับสัมปทานร่วม หรือผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม ภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม

หลังจากได้พิจารณาคัดเลือกหน่วยงานเดิมได้มีการจัดตั้งแล้วตามรายชื่อที่ได้รวบรวมไว้ (รายละเอียดการคัดเลือก ตามภาคผนวกที่ ๓) พบว่าไม่มีหน่วยงานใดที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาตามหัวข้อการพิจารณาดังกล่าวได้ แม้แต่บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่สามารถผ่านเกณฑ์ส่วนใหญ่ได้ก็ตาม แต่ทั้งสองบริษัท ต่างก็เป็นบริษัทที่มีการระดมทุนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ จึงมีสัดส่วนของรัฐถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ ๑๐๐ ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดสรรเป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิการเข้าร่วมลงทุนฯ

สำหรับบริษัทในเครือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องด้านปิโตรเลียมและพลังงาน ก็ติดประเด็นเรื่องการเข้าร่วมลงทุนนั้น ขัดกับวัตถุประสงค์แห่งการจัดตั้งหน่วยงาน ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดสรรเป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิการเข้าร่วมลงทุนฯ

ดังนั้น เพื่อให้สามารถเป็นแนวทางในการคงสิทธิของรัฐในการเข้าร่วมลงทุนฯ นี้ได้ คณะกรรมการจึงนำเสนอแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงาน องค์กร กองทุน บริษัท ขึ้นใหม่ เพื่อเข้าดำเนินการร่วมทุนประกอบกิจการปิโตรเลียม โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ประกอบด้วย รายละเอียด ดังนี้

๑. เป็นหน่วยงานที่รัฐถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐
๒. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
๓. เป็นหน่วยงาน มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
๔. เป็นหน่วยงานที่มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และร่วมรับผิดชอบในการร่วมลงทุน

๕. เป็นหน่วยงานที่สามารถจัดตั้งงบประมาณในการลงทุน ตามเงื่อนไขแห่งการร่วมลงทุนได้

๖. เป็นหน่วยงานที่มีคุณสมบัติ ไม่ขัดต่อการเป็นผู้รับสัมปทานร่วม หรือผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งหน่วยงาน องค์กร กองทุน บริษัท ขึ้นใหม่ ดังกล่าว เป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม คณะกรรมการจะได้นำเสนอแนวทาง วิธีการเพื่อให้รัฐสามารถดำเนินการใช้สิทธิการร่วมลงทุนฯ ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไว้ในบทถัดไป

บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาของคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา ในกรณีการร่วมทุนของรัฐ จากหลาย ๆ กรณีจากนานาประเทศ และการร่วมทุนที่เกิดขึ้นในประเทศไทยระหว่าง บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ไทยเซลล์ เอ็กพลอเรชั่นแอนด์โปรดักชั่น จำกัด พบว่ารัฐต้องใช้หน่วยงานองค์การกองทุนของรัฐที่รัฐถือหุ้นอยู่ร้อยเปอร์เซ็นต์เป็นตัวแทนในการรับสิทธิ์ เข้าร่วมทุนตามสัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยมีหลักการการลงทุนภายใต้เงื่อนไขหลัก ดังต่อไปนี้

๑. หลักการลงทุน

๑.๑ รัฐเข้าร่วมลงทุนแต่เฉพาะในพื้นที่ที่มีการดำเนินการผลิตปิโตรเลียม อยู่แล้ว หรือในพื้นที่ผลิตปิโตรเลียมใหม่ที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์

๑.๒ ในการลงทุนต้องมีผลตอบแทนการลงทุนในรูปแบบ IRR (Internal rate of return) และดัชนีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการอื่นที่เหมาะสม (Profitability Indicators)

๑.๓ การเจรจาตกลงในสาระสำคัญเงื่อนไขหลักแห่งสัญญาร่วมประกอบกิจการ ให้ดำเนินการในแนวทางเดียวกันกับที่รัฐเคยใช้พิจารณาในการเข้าร่วมทุนในแปลง S1 ซึ่งผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ประเทศได้รับ ประกอบด้วย

๑.๓.๑ ภาวะในการขุดเจาะเพื่อสำรวจและเพื่อการผลิตเป็นความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับสัญญา ต่อเมื่อมีปริมาณคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์รัฐจึงเข้าร่วมลงทุน ซึ่งรวมทั้ง การลงทุนระยะต่อไปของแหล่งนี้ โดยชำระค่าใช้จ่ายสำหรับการสำรวจและผลิตในภายหลัง ในมูลค่าที่เหมาะสม

๑.๓.๒ ผลประโยชน์ในรูปตัวเงิน ซึ่งมีข้อพิจารณาจากปริมาณผลผลิต ที่คาดว่าจะได้รับและรายจ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าภาคหลวง ภาษีอากร และค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวกำหนดสัดส่วนในการเข้าร่วมทุน โดยที่ไม่ก่อภาระแก่บริษัทผู้รับสัญญาเกินควร

๑.๓.๓ ผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่มีใช้ตัวเงิน ได้แก่ การสร้างบุคคลากร ด้านปิโตรเลียม การสร้างงาน การสร้างธุรกิจ การสร้างโอกาสเรียนรู้การดำเนินธุรกิจด้านการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียมร่วมกับบริษัทน้ำมันต่างชาติที่มีความรู้ความชำนาญในอุตสาหกรรมสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม เพื่อนำไปดำเนินการสำหรับธุรกิจปิโตรเลียมต่อเนื่องในอนาคต

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการผลักดันนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเลียมได้สำเร็จ พร้อมกับสามารถตรวจสอบการทำงานของ บริษัทผู้รับสิทธิ์ได้ เพิ่มการจ้างแรงงานและบริการภายในประเทศ อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย รวมถึงโอกาสในการที่รัฐใช้สิทธิในการร่วมทุนในการผลิตปิโตรเลียมในประเทศอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักแห่งการลงทุนที่ตั้งไว้ หน่วยงานรัฐที่เข้าร่วมลงทุนต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักการลงทุนภายใต้หลักการข้างต้นทั้ง ๓ รายการ จึงจะสามารถดำเนินการเข้าร่วมลงทุนโดยการใช้สิทธิแห่ง State Participation ได้

๒) รัฐจำเป็นต้องพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานรัฐขึ้นใหม่ เพื่อเข้ามาเป็นผู้รับสิทธิการใช้สิทธิเข้าร่วมทุน State Participation เนื่องจากการศึกษานี้พิจารณาว่ายังไม่สามารถสรรหาหน่วยงานที่มีอยู่เดิมที่มีความเหมาะสมในการเข้าร่วมลงทุนได้

๓) ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง ในกรณีที่รัฐใช้สิทธิเข้าร่วมทุน (State Participation) สิ่งที่ต้องมีความจำเป็นและสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมอีกประการหนึ่ง นอกจากการพิจารณาถึงผลกำไรหรือผลตอบแทนการลงทุนนั้นก็คือ มุมมองในประเด็นของความเสี่ยงจากการสำรวจและผลิต ความเสี่ยงด้านการตลาดการเงิน ความเสี่ยงในข้อสัญญาและการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ โดยจากการศึกษาและพิจารณาเห็นว่า การเข้าใช้สิทธิเข้าร่วมประกอบกิจการ ในแปลงสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่มีการผลิตอยู่แล้ว และผู้รับสัญญาเป็นบริษัทที่มีความรู้ความสามารถ นั้น เห็นว่า ความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ (Minimal Risk) ทั้งนี้ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นต้องดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างละเอียด และจัดทำแผนและดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเต็มที่

๔) ผลกระทบในกรณีที่รัฐไม่ใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุนทำให้เกิดความเสียหายและผลกระทบดังต่อไปนี้

๔.๑ ประเทศสูญเสียรายได้ที่ควรได้รับ เนื่องจากการเข้าร่วมลงทุน (State Participation) นั้น เป็นส่วนแบ่งตามผลผลิตที่ได้รับเพิ่มในจำนวนที่สามารถสร้างรายได้ให้กับรัฐอย่างมาก โดยที่รัฐไม่ต้องมีความเสี่ยง

๔.๒ เสียโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และแรงงาน การดำเนินการในธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องต่อไป

๔.๓ อาจเป็นประเด็นเรื่องความไม่เป็นธรรมในการประมูลแปลงสัมปทาน G๑/๖๑ และ G๒/ ๖๑ ทำให้ผู้ได้รับสัญญาได้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้นเนื่องจากรัฐไม่เข้าร่วมลงทุนและรับผลประโยชน์

๔.๔ เป็นกรณีศึกษาในอนาคตสำหรับการประมูลแปลงสัมปทานอื่น ที่ขาดโอกาสให้รัฐร่วมลงทุน

ข้อเสนอแนะ

๑. รัฐต้องดำเนินการให้มีหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ตามที่กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัญญาเลขที่ ๑/๒๕๖๑/๑, ๒/๒๕๖๒/๒ สัดส่วนการลงทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ โดยประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจในรูปของเงินรายได้ ผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่มีใช้ตัวเงิน และจะเป็นต้นแบบในการเข้าร่วมลงทุนของรัฐในสัญญาอื่น ๆ

๒. เนื่องจากปัญหาการรื้อถอนแท่นขุดเจาะรวมถึงการถ่ายโอนแปลง G1 ยังเป็นอุปสรรค รัฐควรเร่งดำเนินการศึกษาและเจรจาในการเข้าร่วมลงทุนในแปลง G2 ให้ทันก่อนหมดสัญญาสัมปทานและเป็นข้อมูลในการที่จะเข้าร่วมลงทุนในแปลง G1 ต่อไป

๓. ให้ดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานหรือองค์กรที่รัฐถือครองหุ้นร้อยละ ๑๐๐ หรือจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้น เข้าไปใช้สิทธิการร่วมลงทุน (State Participation) ในแปลงสำรวจ ในอ่าวไทย G1/61 และ G2/61 พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้และเงื่อนไขตามสัดส่วนการลงทุน โดยไม่เกินร้อยละ ๒๕

๔. กรอบการเจรจาตกลงในสัญญาร่วมประกอบกิจการควรครอบคลุมเรื่อง

๔.๑ การเจรจาสัดส่วนการร่วมทุน

๔.๒ เงื่อนไขที่รัฐจะร่วมลงทุนในแหล่งผลิตที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์เท่านั้น

๔.๓ เงื่อนไขการเรียกเก็บเงินลงทุน (Cash Call) โดยใช้วิธีการหักจากรายได้ของรัฐที่ได้จากแหล่งผลิตดังกล่าว

๔.๔ สิทธิในการร่วมบริหารและร่วมดำเนินการตามสัดส่วนในทุกระดับ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

รูปแบบของการที่รัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation) ในสัญญาสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต และการจ้างสำรวจและผลิตที่เกิดขึ้นในต่างประเทศทั่วโลก เช่น นอร์เวย์ เดนมาร์ก บราซิล โคลอมเบีย อินโดนีเซีย เวเนซุเอลา โบลิเวีย รัสเซีย เม็กซิโก ซาอุดีอาระเบีย แชนเบียม และ ซิลี โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

นอร์เวย์

ในประเทศนอร์เวย์นั้น รัฐบาลได้มีการอนุญาตให้ผู้ประกอบการปิโตรเลียมสามารถผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ผลิตในประเทศได้ ตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีกลไกที่รัฐเข้าไปร่วมลงทุนในฐานะ State Participation ทำให้ต่อมา รัฐได้ก่อตั้งบริษัทน้ำมันแห่งชาติ (National Oil Company - NOC) ที่ชื่อว่า STATOIL ขึ้นมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยที่ในขณะนั้น STATOIL เป็นบริษัทที่รัฐบาลกลางถือหุ้นอยู่เต็ม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นมาเป็นผู้ประกอบการปิโตรเลียมที่ได้รับสิทธิในสัมปทานจากภาครัฐ และใช้สิทธิในการร่วมลงทุนในฐานะ State Participation กับผู้ประกอบการต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศนอร์เวย์ในขณะนั้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ STATOIL ได้มีการปรับเปลี่ยนผู้ถือหุ้นไปยังเอกชนบางส่วน ทำให้การใช้สิทธิ State Participation มิได้ตกลงไปยังรัฐบาลทั้งหมด ในอีก ๕ ปีต่อมา คือปี พ.ศ. ๒๕๒๘ รัฐบาลจึงได้แยก STATOIL ออกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่เป็นผู้ประกอบการยังคงใช้ชื่อว่า STATOIL กับอีกส่วนที่เป็นลักษณะกองทุนเข้ามารับสิทธิใน State Participation แต่เพียงอย่างเดียว มีชื่อว่า State Direct Financial Interest (SDFI) ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ STATOIL ได้เข้าสู่กระบวนการแปรรูป โดยการถูกนำเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ ทำให้รัฐบาลนอร์เวย์ได้ตั้งบริษัทของรัฐ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชื่อ Petoro ขึ้นมาดูแลกองทุน SDFI แทนที่ STATOIL ในปัจจุบัน SDFI มีสิทธิในพื้นที่ผลิตทั้งสิ้น ๒๑๔ แปลง มีแหล่งผลิตเป็นของตนเองอีก ๓๕ แปลง และมีบริษัทลูกอีก ๑๕ แห่งที่มีทรัพย์สินลงทุนในบริษัทเจ้าของท่อส่งก๊าซและอุปกรณ์การผลิต โดยมีเงินสดเพิ่ม (Cash Flow) ปีละประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท

เดนมาร์ก

ในช่วงเริ่มต้นการดำเนินการจะคล้ายคลึงกับทางประเทศนอร์เวย์เป็นอย่างมาก แต่ในปัจจุบัน รัฐบาลกำหนดให้รัฐใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุน State Participation ในอัตรา ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุน Danish North Sea Fund เป็นผู้ใช้สิทธิการร่วมลงทุนโดย State Participation กำหนดให้เป็นการลงทุนแบบเท่าเทียมกัน (ผู้ประกอบการไม่ต้องยกยอดการลงทุน และรัฐจะต้องชำระเงินลงทุนตามอัตราส่วนการถือหุ้นเหมือนดังเป็นผู้ร่วมประกอบการรายหนึ่ง) การดำเนินการส่วนนี้จะอยู่นอกเหนือจากที่บริษัทน้ำมันแห่งชาติของเดนมาร์ก (Danish National Oil Company – Danish NOC) มีหุ้นส่วนอยู่ในการประกอบการปิโตรเลียมตามปกติอยู่

บราซิล

ประวัติศาสตร์ยุคแรกของภาคปิโตรเลียมของบราซิลเป็นเรื่องชาตินิยมอย่างมาก วลียอดนิยม “O Petroleo e Nosso” - น้ำมันเป็นของเรา - รองรับ Petrobras, บริษัทน้ำมันแห่งชาติของบราซิลอยู่ในบทบาทผูกขาดและเชิญชวนให้มีการแทรกแซงของรัฐบาลในภาคปิโตรเลียม อย่างไรก็ตามภายในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ วิกฤตการเงินของประเทศกำลังทวีความรุนแรงขึ้นและความสนใจจากทั่วโลกที่เพิ่มขึ้น การแปรรูปนำไปสู่การปฏิรูปขั้นพื้นฐานและครอบคลุมในเศรษฐกิจและสังคมของบราซิล ด้วยเหตุนี้การผูกขาดของบราซิลจึงสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และเปิดให้เอกชนต่างชาติเข้ามามีส่วนร่วมและมีการแข่งขัน บริษัท Petrobras สามารถแข่งขันกับบริษัทอื่น ๆ ในฐานะรายเดียวกันหรือเป็นพันธมิตรกับพวกเขาในกิจการร่วมค้า Petrobras ถูกแปรรูปบางส่วนและลดสัดส่วนของรัฐลงเหลือ ๕๑ เปอร์เซ็นต์ และบริษัทก็ต้องเสียงบประมาณเท่าเดิม ระบบการปกครองเหมือนบริษัทเอกชน นอกเหนือจากภาษี Petrobras จ่ายเงินปันผล ๒๕ เปอร์เซ็นต์ให้กับเจ้าของภาครัฐและเอกชน ฟังก์ชันการกำกับดูแลทั้งหมดที่เคยเป็นความรับผิดชอบของ Petrobras ถูกย้ายไปยังหน่วยงานอิสระแห่งใหม่คือ Agencia Nacional de Petroleo (ANP) Petrobras จึงไม่ได้รับเงินอุดหนุนและไม่ได้รับมอบหมายกิจกรรมใด ๆ ที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ ขณะนี้ Petrobras ได้รวมอยู่ในกระบวนการงบประมาณของรัฐและการลงทุนและการดำเนินแผนงานจะต้องผ่านการตรวจสอบอย่างเข้มงวด ความโปร่งใสระดับสูง ซึ่งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดในการเปิดเผยจรรยาบรรณของตนเอง และรวมถึงข้อกำหนดของการแลกเปลี่ยนหุ้นด้วย ซึ่งมีการระบุไว้ตอบสนองต่อคำวิจารณ์เกี่ยวกับการปฏิรูปการแปรรูปของเขา จากนั้นประธานาธิบดีคาร์โตซาตั้งข้อสังเกตว่าข้อจำกัดด้านงบประมาณที่อ่อนและการบัญชีที่ไม่ชัดเจนซึ่งเคยใช้ Petrobras จึงได้ทำการแปรรูปบริษัทในลักษณะที่แตกต่างออกไปเพื่อป้องกันการถ่ายโอนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อกลุ่มผู้มีสิทธิพิเศษในสังคมบราซิล - ผู้จัดการพนักงานและผู้อุปถัมภ์ทางการเมือง ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ Petrobras จึงมีความเจริญรุ่งเรืองโดยเพิ่มการผลิตน้ำมันเป็นสองเท่าใน ๑๐ ปี

โคลอมเบีย

ดังที่เคยเกิดขึ้นกับเพื่อนบ้านในแถบสแกนดิเนเวียและเดนมาร์กโคลอมเบียและบราซิลได้แบ่งปันประสบการณ์การมีส่วนร่วมของภาคปิโตรเลียมที่คล้ายคลึงกัน NOC ของโคลอมเบีย Ecopetrol ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยรวมบทบาทของผู้ควบคุมผู้ดูแลระบบและนักลงทุน โดยได้ทำสัญญา ๕๐/๕๐ กับบริษัทน้ำมันต่างประเทศในจำนวนจำกัดสิทธิพิเศษหรือตามเงื่อนไขที่ถูกนำไปสู่การค้นพบทางการค้าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นช้ากว่าในบราซิล แต่ถูกนำมาใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อตอบสนองต่อเศรษฐกิจความยากลำบากและความจำเป็นในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อชดเชยการผลิตที่ลดลงอย่างรวดเร็วเงื่อนไขสัญญาได้รับการปรับปรุงและปรับปรุงโครงสร้างองค์กร Ecopetrol ในตอนแรกยังคงเป็นบริษัทของรัฐ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่เมื่อมีการกำกับดูแลและการบริหารบทบาทจึงถูกถ่ายโอนไปยังกระทรวงเหมืองแร่และพลังงานเพื่อดำเนินการผ่านใหม่หน่วยงานของรัฐ National Hydrocarbons Agency (ANH)

อินโดนีเซีย

ผู้ผลิตน้ำมันที่สำคัญอันดับสามในกลุ่มปฏิรูปล่าสุดนี้คืออินโดนีเซีย ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ หลังจากได้รับเอกราชอย่างรวดเร็วอินโดนีเซียได้เคลื่อนไหวเพื่อควบคุมภาคน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ สิ่งนี้ทำผ่านบริษัทที่รัฐบาลเป็นเจ้าของและสิ้นสุดโดยการสร้างบริษัท Pertamina ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ กฎหมายจัดตั้ง Pertamina กำหนดหน้าที่ซึ่งรวมถึงภาระหน้าที่ที่สำคัญในการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของภาครัฐบาล รวมถึงการออกใบอนุญาตการจัดการจัดหาและหาตลาดในประเทศ ฯลฯ ระบบ PSC ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ของอินโดนีเซียได้รับการแนะนำในเวลานั้น โดยเน้นการมีส่วนร่วม การจัดการ การฝึกอบรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี แต่ยังคงสร้างบทบาทการกำกับดูแลขนาดใหญ่ สำหรับ Pertamina เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ การจัดหาและการควบคุมต้นทุน การรวบรวมและการตลาดของส่วนแบ่งการผลิตของรัฐบาลและการตัดสินใจในการดำเนินงานที่สำคัญ ในตอนต้น Pertamina มีระดับความเป็นอิสระจากการถูกรวบงำสูง แต่ในไม่ช้ามันก็มาถึงการควบคุมจากชนชั้นปกครอง และได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นแหล่งเงินสำหรับการจัดหาเงินทุนให้กับคนเหล่านั้น ชนชั้นสูงหรือโครงการของพวกเขา พอร์ตโฟลิโอของบริษัทขยายไปถึงสนามกอล์ฟ เครื่องบิน เรือ ทรัพย์สิน ต่างประเทศและโรงพยาบาล กระบวนการอนุมัติต้นทุนที่มีประสิทธิภาพและมีการละเมิดกฎหมายเนื้อหาในท้องถิ่นเพื่อชักนำธุรกิจไปสู่ผู้บังคับบัญชาทางการเมืองและคนสนิทของพวกเขา หนึ่งในความรับผิดชอบที่ยากลำบากที่สุดที่ได้รับมอบหมายให้กับ Pertamina คือการช่วยเหลือที่เรียกว่า ความพยายามในการสร้างเอกภาพแห่งชาติโดยการแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมโดยได้รับการอุดหนุนราคาอย่างมาก อันเป็นผลมาจากความกดดันเหล่านี้ทำให้ Pertamina มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การคอร์รัปชันจำนวนมากและละลายตาจากผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในภาคปิโตรเลียม การตรวจสอบของ Pertamina ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดย PricewaterhouseCoopers ระบุว่าองค์กรขาดทุนปีละสองพันล้านดอลลาร์ในการทุจริตสิ้นเปลืองและไร้ประสิทธิภาพ การรั่วไหลของเงินทุนจาก Pertamina มีหลายแหล่งบทบาทโดยตรงของ Pertamina กระบวนการในการจัดเก็บรายได้ มักจะดูเงินออกไปก่อนที่จะเข้าสู่ธนาคารกลางอินโดนีเซีย การดำเนินงานของ Pertamina ไม่มีประสิทธิภาพอย่างฉาวโฉ่ ทรานสโพรการทุจริตและความไร้ประสิทธิภาพของ Pertamina ยังมีต่อไป ที่นั่นจึงเป็นแหล่งเงินที่เพียงพอสำหรับทุกคน “เรือทุกลำเพิ่มขึ้น” การล่มสลายของราคาครั้งแรก ในช่วงกลางทศวรรษที่แปดสิบ และอีกครั้งในช่วงกลางยุคทศวรรษที่เก้าสิบถูกบังคับให้คิดใหม่ อย่างจริงจังเกี่ยวกับบทบาทของรัฐและ Pertamina ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ความไม่พอใจที่เพิ่มขึ้น เกี่ยวกับการทุจริตและความสูญเสียและวิกฤตการเงินในเอเชียทำให้บรรดาเทคโนโลยีในรัฐบาลคือ “เบิร์กกลีย์มาเฟีย” เป็นมือบนในการบริหารกิจการของอินโดนีเซีย ช่วยซ้ำเติมโดยการเซ็นเซอร์ และการเพิ่มความตระหนักรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายน้ำมันและก๊าซฉบับใหม่ ได้ถูกส่งผ่านเข้ามาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ สถานะพิเศษก่อนหน้านี้ของ Pertamina ถูกยกเลิก บริษัทที่ทำหน้าที่ด้านกฎระเบียบและการบริหารถูกถ่ายโอนไปยังหน่วยงานใหม่ชื่อ MIGAS ภายในกระทรวงพลังงานและเหมืองแร่ ส่วนแบ่งการผลิตของรัฐบาลถูกส่งต่อโดยตรงไปยังธนาคารกลางของชาวอินโดนีเซียโดยผ่าน Pertamina การทำสัญญาและการทำบัญชีรายรับทั้งหมดเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างโปร่งใสมากขึ้น กระแสการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสำรวจและการ

ผลิตที่เหลืออยู่ของ Pertamina จะต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานเดียวกับที่ใช้กับบริษัทพลังงานแห่งชาติ ในระบบ PSC ประสบการณ์ของ Pertamina มีบทเรียนสำคัญสำหรับรูปแบบบริษัทพลังงานแห่งชาติ และรัฐบาลอื่น ๆ จากความต้องการที่คล้ายคลึงกันในการมีส่วนร่วมในภาคปิโตรเลียม

เวเนซุเอลา

เวเนซุเอลาเป็นประเทศแรกในอุตสาหกรรมน้ำมันในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ สิทธิทั้งหมดสำหรับการดำเนินการด้านไฮโดรคาร์บอนตกเป็นของกระทรวงพลังงานและการเหมืองแร่ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อนโยบายภาครัฐและการกำกับดูแล Petr6leos de Venezuela, S.A. (PDVSA) PDVSA ก่อตั้งขึ้นเป็นบริษัทพลังงานแห่งชาติ โดยมีการผูกขาดธุรกิจปิโตรเลียมการดำเนินการเพื่อดำเนินนโยบายในนามของกระทรวง ประธานและคณะกรรมการของ PDVSA แต่งตั้งโดยประธานาธิบดีเวเนซุเอลา ต้องใช้ภาษีและค่าสิทธิผลตอบแทนจาก PDVSA เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในขณะที่ PDVSA เองก็ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาคน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของนักลงทุนต่างชาติหรือเอกชน ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา และไม่ได้รับการต้อนรับในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๓ ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศยังคงย่ำแย่และเห็นได้ชัดว่าหาก PDVSA ไม่สามารถดำเนินการลงทุนที่จำเป็นในการเพิ่มปริมาณน้ำมันได้ด้วยตัวเอง ภาคว่าส่วนและการจัดหารายได้ที่จำเป็นเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนา สิ่งนี้นำไปสู่การเปิดตัว "Apertura Petrolera" ความคิดริเริ่มที่ให้เงื่อนไขที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนและเปิดพื้นที่ใหม่สำหรับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน PDVSA ยังคงควบคุมการปฏิบัติงาน แต่ลดความเสี่ยงทางการเงินให้เหลือน้อยลงต่ำกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ความคิดริเริ่มโดยทั่วไปได้รับการยกย่องเป็นความสำเร็จ การลงทุนใหม่ของภาคเอกชนเพิ่มการสำรองส่วนเพิ่มและกลับด้านแนวโน้มการผลิตลดลง การผลิตเพิ่มขึ้นจาก ๒ ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น ๓.๔ ล้านบาร์เรลต่อวัน แม้ว่าผลประโยชน์ของน้ำมันไม่ได้กระจายไปทั่ว อย่างไรก็ตาม ความยากจนยังคงแพร่หลายเปิดโอกาสให้สุโกชาเวชนักการเมืองประชานิยมที่ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีเวเนซุเอลาในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วยอัตราค่าไรขึ้นต้นที่สำคัญสาขาเวชมีความสำคัญอย่างมากต่อ "Apertura" โดยเขาอ้างว่าองค์กร "Apertura" เป็นการเอื้อเพื่อต่อบริษัทต่างชาติและทำให้เวเนซุเอลาถูกกักตุนควบคุม ความขัดแย้งของเขากับ PDVSA นำไปสู่การหยุดงานของอุตสาหกรรมน้ำมันในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สาขาเวชตอบโต้โดยการหยุด ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของกำลังงานของ PDVSA ซึ่งส่วนใหญ่เป็นมืออาชีพและพวกเขาถูกแทนที่ในระดับอาวุโสโดยพันธมิตรทางการเมืองที่มีความเชี่ยวชาญด้านปิโตรเลียมเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย ภายใต้ภาษีและค่าลิขสิทธิ์ตามนโยบายชาตินิยมของสาขาเวชในภายหลังเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก มาร์จีนัสต์ส่วนการถือหุ้นของเวเนซุเอลาในกิจการร่วมค้าเพิ่มขึ้นจาก ๒๐ เปอร์เซ็นต์เป็น ๖๐ เปอร์เซ็นต์และรัฐเข้าครอบครองแหล่งน้ำมันขนาดเล็กประมาณสามสิบล้านแห่ง เมื่อสาขาเวชเข้ามาดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีราคาน้ำมันอยู่ที่ ๗.๕ ดอลลาร์ต่อบาร์เรล และการเพิ่มขึ้นของต้นทุนซึ่งตามมาจากการขายตัวของการใช้จ่ายของรัฐในสังคมและโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ เปอร์เซ็นต์ที่สูงของการใช้จ่ายนี้ขึ้นอยู่กับรายได้จากภาษีและค่าลิขสิทธิ์ของ PDVSA องค์กร PDVSA ได้รับการยกย่องว่ามีประสิทธิภาพมากกว่าระบบราชการ แต่สิ่งที่สำคัญไม่แพ้กันคือความจริงที่ว่ากระแสเงินทุนผ่านบริษัทพลังงานแห่งชาติ

ทำให้ง่ายขึ้นกำหนดเป้าหมายสำหรับผู้รับที่ชื่นชอบและให้ฝ่ายประธานและผู้บริหารสามารถแข่งขันได้เปรียบสภาพกองเรสในการควบคุมกองทุน การใช้จ่ายทางสังคมของ PDVSA ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สิ้นสุดลงที่ ๑๓ พันล้านดอลลาร์เพิ่มขึ้นจาก ๗ พันล้านดอลลาร์ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ การใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในโปรแกรมโซเซียล รวมถึงผลิตภัณฑ์การอุดหนุนด้านราคามากกว่าการใช้จ่ายน้ำมันและก๊าซมากถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ขนาดของการใช้จ่ายนี้ทำให้บางคนตั้งคำถามกับการเงินของ PDVSA สิ่งเหล่านี้พิสูจน์ได้ยากที่จะประเมิน อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก PDVSA ไม่ได้เปิดตัวบัญชีที่ไม่มีการตรวจสอบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ PDVSA และการลงทุนจากต่างประเทศลดลงร้อยละ ๕๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และคาดว่าจะมีการผลิตได้ลดลงเหลือ ๒.๓ ล้านบาร์เรลต่อวัน ค่าใช้จ่ายสูงในเวเนซุเอลา เนื่องจากการควบคุมกำหนดของแหล่งผลิตน้ำมันจำนวนมากและความท้าทายในการผลิตน้ำมันหนักจากภูมิภาค Orinoco Belt ของเวเนซุเอลา เวเนซุเอลาอาจเป็นตัวอย่างที่รุนแรงของการตอบสนองของหลายประเทศที่รั่วไหลจากน้ำมันและรายได้จากน้ำมันพุ่งอันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นอย่างมากของราคาน้ำมัน ในขณะที่เดียวกันการเพิ่มขนาดของการใช้จ่ายที่ไม่ใช้น้ำมันและการขาดดุลที่ไม่ใช้น้ำมันทำให้เสี่ยงต่อความเสี่ยงทางการคลังที่ร้ายแรงหากราคาน้ำมันลดลงอย่างรวดเร็ว

โบลิเวีย

ในช่วงปี ๒๕๓๓ โบลิเวียและเวเนซุเอลาตอบสนองต่อผลการดำเนินงานที่ไม่ดีในภาคน้ำมันและความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับการลงทุนใหม่โดยเริ่มดำเนินการแปรรูปและเปิดเสรีโปรแกรมบริษัทพลังงานแห่งชาติของประเทศ Yacimientos Petrolíferos Fiscales Bolivianos (YPFB) บริษัท YPFB ได้รับการแปรรูปบางส่วน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และกฎหมายใหม่ของไฮโดรคาร์บอนผ่านในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งปรับปรุงเงื่อนไขสำหรับนักลงทุนเอกชนและอนุญาตให้พวกเขาทำสัญญาบริการความเสี่ยงกับ YPFB ซึ่งให้สิทธิ์แก่พวกเขาและการกำจัดน้ำมันฟรีที่หลุมผลิตการลงทุนในภาคส่วนเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงกลางทศวรรษที่ ๒๕๔๓ ความไม่พอใจที่เพิ่มมากขึ้นของชนพื้นเมืองในเรื่องการรับรู้ถึงความไม่เท่าเทียมกันในส่วนแบ่งรายได้และการรับรู้กลับไปวันแห่งการครอบงำของต่างชาติ การลงประชามติระดับชาติในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แสดงให้เห็นว่าเสียงข้างมากเห็นด้วยความเป็นเจ้าของของรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กฎหมายไฮโดรคาร์บอนฉบับใหม่ได้เรียกคืนความเป็นเจ้าของหลุมผลิตทั้งหมดที่มีการผลิตและเรียกร้องให้มีการแปลงสัญญาที่มีอยู่เป็นรูปแบบใหม่ที่ถือว่าการยอมรับมากขึ้นจากมุมมองระดับชาติ YPFB ถูกเปลี่ยนจากการได้รับการเลือกตั้งใหม่ของอีโวโมราเลส ประธานาธิบดีประชานิยมเปิดตัวแคมเปญชาตินิยมทรัพยากรภายใต้คำขวัญที่ว่า "ความมั่งคั่งของไฮโดรคาร์บอนต้องกลับไปประชาชน" และออก Nationalization พระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งกำหนดระยะเวลาในการเจรจาต่อรองสัญญากระบวนการนี้ช้าลง เนื่องจากการขาดความสามารถของ YPFB และโดยการระดมทุนได้น้อยในช่วงแรก แต่ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประกอบการต่างชาติทั้งหมดได้ลงนามในสัญญาการดำเนินงานฉบับใหม่กับ YPFB ซึ่งมีโครงสร้างคล้ายกับ PSC แต่มีการแบ่งปันในรูปแบบรายได้มากกว่าเงื่อนไขการผลิต สิ่งเหล่านี้ทำให้รัฐกลับมาอยู่ในภาคส่วนธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศ YPFB เป็นผู้รับผิดชอบรวบรวมรายได้ที่เป็นหนี้รัฐบาลและการตลาดของ

การผลิตทั้งหมดและการขออนุมัติ อย่างไรก็ตาม ยังเร็วเกินไปที่จะประเมินผลลัพธ์ค่าถดถองของประธานาธิบดีโมราเลส โมราเลสยังเรียกร้องให้ปรับโครงสร้าง YPFB ที่จะมีประสิทธิภาพและควบคุมสังคม

รัสเซีย

หลังจากการล่มสลายของสหภาพโซเวียตและการวางแผนส่วนกลาง หลายปีที่เศรษฐกิจรัสเซียในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ มีการแปรรูปอย่างรวดเร็ว สิ่งนี้เกิดขึ้นโดยไม่มีผลประโยชน์ของโครงสร้างทางกฎหมายและการคลังที่สอดคล้องกันหรือกำหนดไว้และส่งมอบภาคน้ำมันให้กับคนที่เรียกว่าผู้มีอำนาจไม่กี่คน ในตอนแรกเงินทุนต่างชาติเข้ามาติดพัน แต่ข้อตกลงสำคัญ ๆ ไม่ก็ข้อของการโอนทรัพย์สินสำคัญของชาติไปยังผู้มีอำนาจทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจอย่างมากภายใต้ประธานาธิบดีคนใหม่วลาดิเมียร์ปูติน รัฐเริ่มยืนหยัดตัวเองอีกครั้งในภาคพลังงาน บริษัทน้ำมันและก๊าซของรัฐหรือผู้มีอิทธิพลได้รับการควบคุม ความสนใจในโครงการที่นำโดยต่างประเทศก่อนหน้านี้สถานะเพิ่มเติมหรือการควบคุมการส่งออกที่สำคัญ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่โครงการภาคเอกชนประสบกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากรัฐวิสาหกิจและหรือหน่วยงานของรัฐ “เขตแดนใหม่” ที่ดูเหมือนจะเปิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ทำให้เกิดการฟื้นฟูนโยบายส่วนกลางและนโยบายชาตินิยม ประธานาธิบดีปูตินกล่าวอย่างชัดเจนว่ารัสเซียกว้างใหญ่ไพศาลควรใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสร้างชื่อเสียงและสถานะของประเทศในระดับโลก ชนชั้นนำทางการเมืองได้ยึดมั่นในศูนย์อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซและล่าสุดการพัฒนาในภาคน้ำมันดูเหมือนจะขับเคลื่อนด้วยการเมืองมากกว่าเศรษฐกิจ นี่เป็นกรณีที่ไม่เพียงแต่ภายในเท่านั้นแต่ยังรวมถึงในระดับสากลด้วย รัสเซียกลายเป็นผู้เล่นรายใหญ่ในฐานะผู้ส่งออก และในฐานะนักลงทุนต่อการตอบสนองทางเลือกที่อาจมีการเพิ่มส่วนเกินของการแปรรูปในช่วงต้น วางกรอบกฎหมายและการคลังที่เหมาะสมและการกำกับดูแลที่เหมาะสมและดำเนินการต่อไป รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน โดยมีหรือไม่มีส่วนร่วมของรัฐโดยตรง รัสเซียอ้างว่านี่ยังคงเป็นแนวทางของมัน แต่ดูเหมือนการกระทำจะขึ้นเป็นอย่างอื่น ยังคงมีให้เห็นไม่ว่าทิศทางที่รัสเซียดำเนินไปจะยั่งยืนหรือจะนำบางส่วนกลับมาเป็นปัญหาในอดีต อีกสองประเทศถัดไป ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย และเม็กซิโก ได้เลือกที่จะดำเนินการภาคปิโตรเลียมผ่านการผูกขาดของภาครัฐทั้งหมด

ซาอุดีอาระเบีย

วิธีการพัฒนาบริษัทพลังงานแห่งชาติของซาอุดีอาระเบียแตกต่างจากประเทศอื่น ๆ มาก ภาคน้ำมันและก๊าซของซาอุดีอาระเบียดำเนินการมานานหลายปีโดยกลุ่มบริษัทน้ำมันแห่งชาติที่สำคัญคือ Arabian American Oil Company หรือ Aramco การรวมของ Aramco ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ คือค่อยเป็นค่อยไปและไม่รุนแรง Saudi Aramco, บริษัทน้ำมันแห่งชาติแทนที่ Aramco แต่หลายคนในบริษัท Aramco ยังคงเป็นที่ปรึกษาของ Saudi Aramco เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีความต่อเนื่อง จุดแข็งด้านการจัดการและทักษะทางเทคนิค นโยบายตั้งแต่การรวมชาติก็มีลักษณะเฉพาะเช่นเดียวกัน ภายใต้คำแนะนำอย่างเคร่งครัดจากกษัตริย์ Aramco ใหม่ถูกทิ้งให้อยู่กับตัวเองมาก

ในเรื่องการปฏิบัติงาน Aramco รายงานต่อสภาปิโตรเลียมสูงสุดซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีระดับสูงของรัฐบาล แต่การอนุมัติของสภานั้นส่วนใหญ่เป็นการกระทำที่สมบูรณ์ยกเว้นในประเด็นด้านนโยบายหรือยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เช่น ระดับการผลิต ประวัติศาสตร์นี้ส่งผลให้มีความเป็นมืออาชีพในระดับสูงและความรับผิดชอบภายในบริษัท งบประมาณและการดำเนินงานของ Saudi Aramco คือกลิ่นกรองอย่างรอบคอบภายในบริษัทและระดับรัฐบาลที่สูงขึ้นภายในบริบทของการวางแผนเศรษฐกิจ ๕ ปี ความกังวลหลักเกี่ยวกับแนวทางที่ซาอุดีอาระเบียนำไปสู่การมีส่วนร่วมในภาคน้ำมันของตนเกี่ยวข้องกับความพร้อมใช้งานภายนอกของข้อมูลทางการเงินที่สำคัญและข้อมูลอื่น ๆ ความโปร่งใสภายในมีอยู่ แต่ความโปร่งใสภายนอกในหัวข้อสำคัญไม่มีอยู่จริง มีความท้าทายภายในเพียงประการเดียวต่อการผูกขาดของ Saudi Aramco ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และต้นปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อเน้นการเปิดภาคน้ำมันและก๊าซอีกครั้งพิจารณาโดยคำนึงถึงการทำให้มีการแข่งขันหรือการตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานและประสิทธิภาพเชิงพาณิชย์ของ Aramco

เม็กซิโก

ตรงกันข้ามกับประสบการณ์ของซาอุดีอาระเบีย การเป็นประเทศของด้านปิโตรเลียมของเม็กซิโก ใน พ.ศ. ๒๕๘๑ ซึ่งได้รับการกระตุ้นจากความไม่พอใจอย่างมากต่อการครอบงำของต่างชาติ เป็นเรื่องที่น่าทึ่งและการเผชิญหน้า ทรัพย์สินต่างประเทศถูกยึดครองโดย Pemex บริษัทน้ำมันแห่งชาติ ซึ่งกลายเป็นและยังคงเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ ตำแหน่งการผูกขาดของ Pemex คือประดิษฐานตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดไม่ให้เอกชนมีส่วนร่วมในปิโตรเลียม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา Pemex กลายเป็นการเมืองอย่างมากและการแทรกแซงทางการเมืองเป็นกฎมากกว่าข้อยกเว้น มีข่าวลือว่าการทุจริตไร้ประสิทธิภาพและสิ่งที่ไม่ดีมากมายในเวลาเดียวกัน ภาษีที่เข้มงวดทำให้ Pemex ขึ้นอยู่กับการเจรจาที่ไม่โปร่งใสกับรัฐบาลในการจัดหาเงินทุนสำหรับงบประมาณการดำเนินงานและการลงทุน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาเห็นได้ชัดว่าวิกฤตครั้งใหญ่กำลังเกิดขึ้นในภาคส่วนนี้ ผลกระทบที่สำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม เนื่องจากรายได้น้ำมันมีสัดส่วนประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของรายรับงบประมาณ ปริมาณสำรองและการผลิตเริ่มลดลงอย่างรวดเร็วและไม่มีใหม่ การลงทุนของเม็กซิโกอายุคือการเป็นผู้ส่งออกน้ำมันสุทธิภายใน ๕ ปีข้างหน้าของการลงทุน อย่างไรก็ตาม ความต้องการในการกลับมาเป็นเรื่องใหญ่ เนื่องจากเป็นความท้าทายทางเทคนิคตั้งแต่นั้นมา ปริมาณสำรองใหม่จะต้องมาจากพื้นที่น้ำลึกชายแดนในอ่าวเม็กซิโกเป็นส่วนใหญ่ ผู้มีโอกาสเป็นลูกค้าเหล่านี้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก รัฐบาลใหม่ของเม็กซิโก ซึ่งเข้ารับตำแหน่งในปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มุ่งมั่นที่จะปฏิรูปภาคพลังงานของประเทศครั้งใหญ่ ซึ่งคาดว่าจะมีการปฏิรูปการคลังการกำกับดูแลและงบประมาณสำหรับ Pemex ออกแบบมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการระดมทุนและในท้ายที่สุด ความเป็นอิสระในการดำเนินงานและงบประมาณมากขึ้นภายใต้ข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญที่มีอยู่ บทวิจารณ์นี้ปิดท้ายด้วยประสบการณ์ที่เลือกของสองประเทศชุดที่สำคัญแซมเบีย และซีกี

แซมเบีย

ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๘ แซมเบียได้ถอยห่างจากชาตินิยมซึ่งเป็นวาระแห่งการเป็นเจ้าของรัฐและเปิดตัวด้วยกฎหมายใหม่โปรแกรมการแปรรูป หน่วยงานต่าง ๆ ของ National Milling Corporation Limited (NMC) ซึ่งเป็นเหมืองทองแดงรวมของแซมเบีย (ZCCM) ถูกขายให้กับนักลงทุนเอกชนช่วงปี ๑๙๙๗ ถึง ๒๐๐๐ และ ZCCM ถูกเปลี่ยนจากบริษัทที่ดำเนินงานเป็นบริษัทโฮลดิ้งเพื่อการลงทุน (ZCCM-IH) ซึ่งมีผลประโยชน์ในผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่บริษัทต่าง ๆ โดยทั่วไปอยู่ในช่วงร้อยละ ๑๐ ถึง ๒๐ ZCCM-IH ถือครองส่วนได้เสียในเหมืองเช่นเดียวกันเมื่อ ZCCM ถูกแปรรูป ราคาทองแดงก็ตกต่ำ โดยไม่มีความแน่นอนว่าเมื่อไรหรือกู้คืนได้เท่าไร วิธีหนึ่งสำหรับแซมเบียในการแบ่งปันผลตอบแทนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ความสามารถในการทำกำไรอื่นเป็นผลมาจากการปรับตัวของราคาคือการใช้ดอกเบี้ยแบบพาสซีฟในบริษัทเหมืองแร่ ส่วนได้เสียนี้ซึ่งได้รับเป็นส่วนหนึ่งของราคาซื้อสำหรับเหมืองมีสองรูปแบบ รูปแบบคือดอกเบี้ยที่ถือได้ฟรีและรูปแบบที่สองถือดอกเบี้ยชำระคืนพร้อมดอกเบี้ยจากรายได้ของ ZCCM-IH จากสัดส่วนการถือหุ้นที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากส่วนได้เสียแล้วยังมีการลงนามข้อตกลงการมีส่วนร่วมด้านราคา Power Purchase Agreement (PPA) ซึ่งให้ ZCCM-IH มีส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับสูงกว่าเกณฑ์ราคาที่ตกลงกัน แต่ละกลไกเหล่านี้มีมูลค่าเทียบเท่าทางการเงินโดยประมาณ หากพวกเขาจ่ายให้กับรัฐบาลมากกว่า ZCCM-IH ดอกเบี้ยที่ถือโดยเสรีจะเท่ากับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเงินปันผลและการดำเนินการที่สามารถชำระคืนได้มีลักษณะคล้ายกับภาษีการเช่าทรัพย์สิน PPA มีความคล้ายคลึงกับราคาที่เกี่ยวข้องค่าลิขสิทธิ์ แนวทางนี้แสดงถึงการใช้การมีส่วนร่วมแบบคลาสสิกเพื่อแบ่งปันค่าเช่าหรือโซคลากโดยไม่ต้องเปลี่ยนระบอบภาษีที่มีอยู่ นำเสียดายที่ราคาทองแดงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าจะมีเงื่อนไขโดยละเอียดของสูตรการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้นเหล่านี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลเห็นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น รายได้จากพวกเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า การชำระเงินเกิดขึ้นจากการประกาศจ่ายเงินปันผลโดยบริษัทเหมืองแร่ ซึ่งพวกเขาหลีกเลี่ยงได้สำเร็จนำรายได้ไปลงทุนซ้ำและส่วนหนึ่งเป็นต้นทุนและหนี้สินของ ZCCM-IH ซึ่งมีข้อจำกัดใด ๆ ผ่านไปยังรัฐบาล อันเป็นผลมาจากความล้มเหลวของแผนการเหล่านี้ในการส่งมอบส่วนแบ่งรายได้ รัฐบาลประกาศความตั้งใจที่จะ “สำรวจขอบเขตสำหรับการเพิ่มภาษีจากการขุด” และในความเป็นจริงเมื่อเร็ว ๆ นี้ได้ดำเนินการเพื่อเพิ่มภาษีและค่าสัมปทาน

ชิลี

ชิลีมีประวัติศาสตร์การปิโตรเลียมที่ยาวนานซึ่งถูกครอบงำโดยบริษัทต่างชาติเป็นเวลาหลายปี ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๓ รัฐบาลเริ่มยืนยันว่ามีอำนาจมากกว่าการขุดแร่ผ่านภาษีและการสร้างกรมทองแดงเพื่อดูแลและมีส่วนร่วมการทำเหมือง กระบวนการ “Chileanization” เริ่มต้นอย่างจริงจังในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เมื่อมีการออกกฎหมายถูกส่งผ่านไปเพื่อสร้างสัมคมผสมกับบริษัทต่างชาติที่รัฐต้องการเป็นเจ้าของ ๕๑ เปอร์เซ็นต์ของเงินฝากและมีบทบาทโดยตรงในการผลิตและการค้าของทองแดง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ การแก้ไขรัฐธรรมนูญทำให้เหมืองแร่หลักทั้งหมดกลายเป็นของรัฐ “ตามคำเรียกร้องของผลประโยชน์ของชาติและในการใช้สิทธิอธิปไตยและสิทธิที่ไม่สามารถเข้าถึงได้

ของรัฐบาลที่จะได้อย่างอิสระ ใช้ความมั่งคั่งและทรัพยากรธรรมชาติ” Corporation National de Cobre de Chile (Codelco) ก่อตั้งขึ้นโดยกฤษฎีกาในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เพื่อดูแลผลประโยชน์การขุดของรัฐบาล Codelco คือเหมืองทองแดงที่ใหญ่ที่สุดในโลก และเป็นหนึ่งในบริษัทที่ใหญ่ที่สุดของชิลี คิดเป็น ๕ เปอร์เซ็นต์ ของ Gross domestic product (GDP) ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกและ ๑๗ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณ เป็นของรัฐบาล ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และคณะกรรมการได้รับการเสนอชื่อโดยประธานาธิบดีแห่งชิลี Codelco ได้รับประโยชน์จากนโยบายที่ใช้โดยทั่วไปกับรัฐวิสาหกิจของชิลี ซึ่งรวมถึงการแทรกแซงของรัฐบาลที่จำกัดและความโปร่งใสในระดับสูง ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานถูกขัดขวางในบางครั้ง โดยการโอนรายได้ที่จำเป็นเกือบทั้งหมดให้กับรัฐบาลในรูปแบบของภาษีค่าสิทธิและเงินปันผล ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของรายได้จากการส่งออกคือของบงการของชิลี การควบคุมรายได้ของ Codelco ที่เข้มงวดช่วยอำนวยความสะดวกให้กับรัฐบาล รัฐมนตรีกระทรวงเหมืองแร่ของชิลีอ้างว่า “Codelco เป็นสิ่งที่ไม่อาจทดแทนได้ ทรัพยากรที่จำเป็นต่อรัฐบาลชิลีในการให้ทุนแก่โครงการเพื่อสังคม” ไม่นานมานี้อนาคตของ Codelco กลายเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกัน ในที่สาธารณะ ต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ผลผลิตที่มีการลดลง และทรัพยากรที่จำเป็นในการลงทุนที่จำเป็นนั้นมีมาก บริษัทถูกท้าทายมากขึ้นในตลาดโดยการควบรวมกิจการของบริษัทเหมืองแร่ขนาดเล็กและคล่องตัวมากขึ้น การเจริญเติบโต การปรากฏตัวของภาคเอกชนในเหมืองที่ไม่ใช่ Codelco ในชิลีเติบโตขึ้นอย่างสำคัญและประสบความสำเร็จ สิ่งนี้นำไปสู่การเรียกร้องให้มีการแปรรูปของ Codelco จนถึงขณะนี้รัฐบาลได้มีการตอบสนองเป็นร่างกฎหมายเพื่อปรับปรุงการกำกับดูแลของ Codelco และทำให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้มากขึ้น Codelco อาจเป็นต้นแบบในการนำองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีหลายประการมาใช้ในการดำเนินงานของตนเองและในความสัมพันธ์กับรัฐบาลที่กล่าวว่า ประเด็นหลักของรัฐ การมีส่วนร่วมอยู่เสมอ ความต้องการเงินทุนความตั้งใจกระตือรือร้นในการค้าและสังคม ฟังก์ชันและประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ๒

การดำเนินงานเข้าร่วมทุนของรัฐในอดีตที่ผ่านมาของกิจการพลังงาน

๑. การเข้าร่วมลงทุนกับบริษัท ไทยเซลล์ เอ็กพลอเรชั่นแอนด์โปรดักชั่น จำกัด

๑.๑ ตามข้อผูกพันของสัมปทานปิโตรเลียม เลขที่ 1/2522/16 ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๒ บริษัท ไทยเซลล์ เอ็กพลอเรชั่นแอนด์โปรดักชั่น จำกัด (ไทยเซลล์ฯ) จะต้องให้รัฐบาลเลือกเข้าร่วมสิทธิและพันธะตามสัมปทาน ซึ่งรัฐบาลขณะนั้น โดยกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีหนังสือ เลขที่ ออก ๑๐๐๑/๒๒๕๘ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๖ แจ้งให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เป็นผู้เข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม

๑.๒ ด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ไม่ได้อยู่ในฐานะบริษัทและขัดต่อมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงไม่อยู่ในฐานะที่เข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมกับ ไทยเซลล์ฯ ตามมาตรา ๔๗ แห่ง พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้ ดังนั้น คณะกรรมการ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จึงมีมติให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีขออนุมัติให้จัดตั้งบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด เพื่อเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมกับไทยเซลล์

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๒๘ อนุมัติให้จัดตั้งบริษัทฯ เข้าร่วมทุนกับไทยเซลล์ฯ โดยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐

๑.๔ ต่อมาไทยเซลล์ฯ และ บริษัทฯ ได้ตกลงทำสัญญาร่วมลงทุนและประกอบ กิจการร่วมกัน โดยลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๘ โดยบริษัทฯ ตกลงรับโอนส่วนได้ เสียดและสิทธิสัมปทาน รวมทั้งสิทธิและพันธะของไทยเซลล์ฯ ที่มีตามสัมปทาน ในอัตราร้อยละ ๒๕ เพื่อเป็นการตอบแทนสำหรับจำนวนเงินที่บริษัทฯ พึ่งจ่ายให้แก่ไทยเซลล์ฯ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ บริษัท ปตท.สผ. ได้ซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัทไทยเซลล์ ทำให้บริษัท ปตท.สผ. เป็นเจ้าของสัมปทานเอส 1 ทั้งหมด

๑.๕ ในการเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียม บริษัทฯ ต้องจ่ายค่าตอบแทน และเงินสดรายเดือนให้กับไทยเซลล์ฯ ในสัดส่วนร้อยละ ๒๕

๒. ผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ประเทศได้รับ

๒.๑ ผลประโยชน์ในรูปตัวเงิน ได้แก่ ค่าภาคหลวง ภาษีอากร และค่าตอบแทนต่าง ๆ ในช่วงปี ๒๕๒๘ จนถึงปี ๒๕๔๖ คิดเป็นเงินประมาณ ๘๒๖ ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามสัดส่วนร้อยละ ๒๕ ก่อนการเข้าซื้อกิจการทั้งหมด

๒.๒ ผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่มีใช้ตัวเงิน ได้แก่

๒.๒.๑ ทำให้คนไทยมีโอกาสเรียนรู้การดำเนินธุรกิจด้านการสำรวจและผลิต ปิโตรเลียม ร่วมกับบริษัทน้ำมันต่างชาติที่มีความรู้ความชำนาญในอุตสาหกรรมสำรวจและผลิต ปิโตรเลียม เพื่อนำไปดำเนินการสำหรับธุรกิจปิโตรเลียมต่อเนื่องในอนาคต

๒.๒.๒ กลไกที่มีภาครัฐร่วมทุนจะทำให้เกิดการผลักดันนโยบายต่าง ๆ ได้สำเร็จ พร้อมกับสามารถตรวจสอบการทำงานของบริษัทต่างชาติได้

๒.๒.๓ เพิ่มการจ้างแรงงานและบริการภายในประเทศ อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย

ภาคผนวก ๓

กรอบการวิเคราะห์ พิจารณาและการคัดสรรหน่วยงานรัฐ
เพื่อสามารถเข้ามาเป็นผู้รับสิทธิการใช้สิทธิเข้าร่วมทุน State Participation

หน่วยงานของรัฐ

- หน่วยงานราชการ มีทั้งสิ้น 258 แห่ง
- หน่วยงานราชการอิสระ มีทั้งสิ้น 58 แห่ง
- หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีทั้งสิ้น 55 แห่ง
- หน่วยงานราชการอื่น มีทั้งสิ้น 14 แห่ง
(เช่น วิทยาลัยประชากรศาสตร์, สถาบันวิจัยสังคม มข., มูลนิธิธรรมาวุธเพื่อการพัฒนา
ไม่สูบบุหรี่ ฯลฯ)
- องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีทั้งสิ้น 7 แห่ง
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทั้งสิ้น 2,441 แห่ง
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กทม.และพัทยา) รวมทั้งสิ้น 2 แห่ง

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (<http://service.nso.go.th/nso/web/link/Link03.html>)

สคร. (http://www.sepo.go.th/assets/document/file/1392610165_2.pdf)

กรมการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (<http://www.dla.go.th/work/abt/summarize.jsp>)

รายชื่อหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจด้านพลังงาน

นิติบุคคล	ประเภทของนิติบุคคล	ความเป็นบริษัทตามมาตรา ๔ พ.ร.บ. ปิโตรเลียม ฯ	ผ่านเกณฑ์ตามมาตรา ๒๔ พ.ร.บ. ปิโตรเลียม ฯ
กระทรวงพลังงาน	ราชการ	ไม่ใช่	ไม่ผ่านเกณฑ์
กรมการพลังงานทหาร	ราชการ	ไม่ใช่	ไม่ผ่านเกณฑ์
กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ	ราชการ	ไม่ใช่	ไม่ผ่านเกณฑ์
บริษัท ปตท. (จำกัด) มหาชน	รัฐวิสาหกิจ	ใช่	ผ่านเกณฑ์
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	รัฐวิสาหกิจ	ไม่ใช่	ไม่ผ่านเกณฑ์
บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (จำกัด) มหาชน	รัฐวิสาหกิจ	ใช่	ผ่านเกณฑ์
สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน	องค์การมหาชน	ไม่ใช่	ไม่ผ่านเกณฑ์
สถาบันกองทุนอนุรักษ์พลังงาน	องค์การมหาชน	ใช่	ไม่ผ่านเกณฑ์
บริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องด้านพลังงาน	รัฐวิสาหกิจ	ใช่	ผ่านเกณฑ์
สถาบันกองทุนที่รัฐตั้งใหม่	องค์การมหาชน	ใช่	ผ่านเกณฑ์
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งใหม่	รัฐวิสาหกิจ	ใช่	ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ : พิจารณานิยามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ปิโตรเลียม กำหนดว่า "บริษัท" หมายความว่า บริษัทจำกัด และนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัท จำกัด ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

กฎหมายไทย ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(๒) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

พิจารณาตามความเห็นของ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

จากเกณฑ์การประเมินดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ดังนี้

หน่วยงานของรัฐที่สามารถเข้าร่วมลงทุนภายใต้ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต

- บริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจด้านพลังงาน โดยมีเงื่อนไขต้องไม่นำเข้าระดมทุน

ในตลาดหลักทรัพย์

- กองทุนที่รัฐถือหุ้น ร้อยละ ๑๐๐

- หน่วยงานรัฐที่จัดตั้งใหม่ เพื่อเข้าดำเนินการร่วมทุนโดยเฉพาะ

ภาคผนวก ๔

การประเมินเบื้องต้นผลตอบแทนจากการใช้สิทธิเข้าร่วมลงทุนในแปลง G๑/๖๑ G๒/๖๑

- ข้อมูลแปลงสัมปทาน G๑/๖๑
  - สัมปทานสิ้นสุด 23 เมษายน 2565
  - มีปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว 2,435 พันล้าน ลบ.ฟุต ณ สิ้นปี 2559 (กช. สรุปข้อสนเทศ การประเมินขอสิทธิฯ)
  - การลงทุนได้ชะลอตัวตั้งแต่ปี 2562 จากปกติมีการขุดเจาะไม่ต่ำกว่า 100 - 120 หลุมต่อปี ทำให้คาดว่าจะมีปริมาณสำรองของก๊าซที่สามารถดำเนินการผลิตขึ้นมาได้ทันทีอย่างน้อย 399 พันล้าน ลบ.ฟุต
  - ภาระการรื้อถอนแท่นในอนาคต 142 แท่น
  - ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายการรื้อถอนระหว่างผู้ดำเนินการรายเดิมกับรายใหม่ ในการประเมินใช้สัดส่วนที่ 70:30
- ข้อมูลแปลงสัมปทาน G๑/๖๑
  - สัมปทานสิ้นสุด 23 เมษายน 2565
  - มีปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว 1,375 พันล้าน ลบ.ฟุต ณ สิ้นปี 2559 (กช. สรุปข้อสนเทศ การประเมินขอสิทธิฯ)
  - มีการขุดเจาะต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 48 หลุมต่อปี ทำให้คาดว่าจะมีปริมาณสำรองของก๊าซที่ได้ สามารถดำเนินการผลิตขึ้นมาได้ทันทีอย่างน้อย 600 พันล้าน ลบ.ฟุต
  - ภาระการรื้อถอนแท่นในอนาคต 46 แท่น
  - ไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายการรื้อถอนระหว่างผู้ดำเนินการรายเดิมกับรายใหม่ ในการประเมินใช้สัดส่วนที่ 70:30
- ข้อมูลตามเงื่อนไขที่เสนอในการประมูลของแปลง G1/61 และ G2/61
  - ราคาก๊าซ/ล้านบีทียู 116 บาท
  - ค่าภาคหลวง 10%
  - ร้อยละปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรของผู้รับสัญญา
  - แปลงG1/61 กลุ่มผู้รับสัญญาได้ 32%
  - แปลงG2/61 กลุ่มผู้รับสัญญาได้ 30%
  - สัดส่วนของการร่วมทุน state participation 25%
  - เงินอุดหนุน ปีละ 7 ล้านบาท
  - ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ G1=35, G2=685ล้านบาท

- สมมติฐานและสถิติการผลิตของแปลง G1/61 และ G2/61
  - ปริมาณสำรองของก๊าซ และก๊าซธรรมชาติเหลวที่ได้สามารถดำเนินการผลิตขึ้นมาได้ทันที
  - G1=399, G2=600 พันล้าน ลบ.ฟุต
  - ค่าเปลี่ยนแปลงราคาก๊าซ เท่ากับ เงินเฟ้อ = 2%
  - เฉลี่ยอัตราส่วนระหว่างก๊าซธรรมชาติเหลวต่อล้านลบ.ฟุต ที่สภาวะมาตรฐาน = 20 บาเรลล์
  - เฉลี่ยอัตรากาลดลงของปริมาณการผลิตต่อปี = 29%
  - เฉลี่ยจำนวนวันที่ทำการผลิตต่อปี = 320 วัน
  - *อัตราภาษีของรายได้สุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม
  - ปี 1-8 อัตราภาษี = 0%, ปีที่ 9-15 = 10%, ปีที่ 16 ขึ้นไป = 20%
  - เฉลี่ยราคาก๊าซธรรมชาติเหลวต่อบาเรลล์ = 1440 บาท
  - เฉลี่ยค่ารื้อถอนต่อแท่น = 224 ล้านบาท (ค่าใช้จ่ายการรื้อถอนคิดในปีที่ 10 ของสัญญาฯ)
  - เฉลี่ยค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตต่อล้านปีทิว = 8 บาท
  - เฉลี่ยค่าดำเนินการสำรวจและพัฒนาผลิตต่อล้านปีทิว = 100 - 160 บาท
  - *ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติปิโตรเลียม ฉบับที่ 7 ได้กำหนดให้ใช้อัตราภาษีที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม ตามร่างแก้ไขที่ปรากฏใน พ.ร.บ. ปิโตรเลียม ฉบับที่ 5 สำหรับใช้กับสัญญาแบ่งปันผลผลิต
- จากการประเมินเบื้องต้น การพิจารณาใช้สิทธิ State participation ในแปลง G1/61 และ G2/61 ในส่วนปริมาณสำรองของก๊าซและก๊าซธรรมชาติเหลว ที่ได้สามารถดำเนินการผลิตขึ้นมาได้ทันที สามารถสร้างผลตอบแทนในระยะ 10 ปี เป็นมูลค่าเท่ากับ 1,085 และ 4,040 ล้านบาท ตามลำดับ
- การพิจารณาใช้สิทธิแปลง G2/61 สามารถทำได้ โดยพิจารณาจากปริมาณสำรองของก๊าซและก๊าซธรรมชาติเหลวที่ได้สามารถดำเนินการผลิตขึ้นมาได้ทันทีเป็นหลัก ส่วนการร่วมลงทุนพัฒนาปริมาณสำรองของก๊าซที่ต้องมีเจาะหลุมสำรวจก่อนควรพิจารณาเป็นระยะขึ้นอยู่กับผลตอบแทนว่าอยู่สูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์การลงทุน
- การพิจารณาใช้สิทธิแปลง G1/61 มีความเป็นไปได้น้อย ควรชะลอไปก่อน เนื่องจากต้องรอความชัดเจนของคำตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการในคำร้องเกี่ยวกับความรับผิดชอบการรื้อถอนของแท่นที่รับมอบโอนจากผู้รับสัมปทานรายเดิมและสัดส่วนค่าใช้จ่ายระหว่างผู้รับสัมปทานรายเดิมกับผู้รับสัญญารายใหม่ เพราะจำนวนแท่นหลุมผลิตที่รับมอบโอนมีจำนวนมากถึง ๑๔๒ แท่น

ภาคผนวก ๕

เอกสารเชิญชวนให้ยื่นข้อเสนอ

(Invitation for Proposal)

ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอ การพิจารณา

และการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61

**(Term of Reference for Bidding of Offshore Exploration Block G1/61
in the Gulf of Thailand under the Production Sharing Contract System)**

เอกสารเชิญชวนให้ยื่นข้อเสนอ

**การประมูลยื่นขอสิทธิ
สำรวจและผลิตปิโตรเลียม
แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทย
G1/61**

**กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY**

**เอกสารเชิญชวนให้ยื่นข้อเสนอ
(Invitation for Proposal)**

**ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอ การพิจารณา
และการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต
แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61**

**(Term of Reference for Bidding of Offshore Exploration Block G1/61
in the Gulf of Thailand under the Production Sharing Contract System)**

ข้อสงวนสิทธิและข้อจำกัดความรับผิด (Disclaimer)

เอกสารเชิญชวนให้ยื่นข้อเสนอ (Invitation for Proposal หรือ IFP) – ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอ การพิจารณาและการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต แผลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61 ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของประกาศกระทรวงพลังงาน จัดทำขึ้นโดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาการประเมินขอสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียม แผลงสำรวจในทะเลอ่าวไทย G1/61

เอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจยื่นขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตเท่านั้น มิได้มีไว้เพื่อสร้างหรือทำให้เข้าใจว่าเป็นการสร้างพันธะทางกฎหมายกับกระทรวงพลังงานหรือกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติแต่อย่างใด กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจะไม่รับผิดชอบต่อการสูญเสียหรือความเสียหายใด ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงความเสียหายจากผลกระทบอื่น ๆ อาทิ ทำให้เสียผลประโยชน์ หรือเสียโอกาสทางธุรกิจ หรือก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากเอกสารชุดนี้

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติขอสงวนสิทธิในการใช้เอกสารฉบับนี้สำหรับผู้ขอสิทธิภายใต้วัตถุประสงค์ข้างต้นเท่านั้น ห้ามคัดลอก ดัดแปลง ทำซ้ำ หรือกระทำอื่นใด โดยวิธีการใด ๆ ในรูปแบบใด ๆ ไม่ว่าจะส่วนหนึ่ง ส่วนใดของเอกสารฉบับนี้ หรือเอกสารทั้งฉบับ เพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

บทนำ

กระทรวงพลังงาน โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้จัดทำเอกสารเชิญชวนให้ยื่นข้อเสนอ (Invitation for Proposal หรือ IFP) – ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอ การพิจารณาและการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61 ฉบับนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอ ในการยื่นขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตในแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61

กระทรวงพลังงานได้กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ผู้ขอสิทธิจะต้องปฏิบัติ รายละเอียดตามเอกสารฉบับนี้ ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานมุ่งหวังที่จะได้มาซึ่งบริษัท หรือกลุ่มบริษัท ที่มีประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดต่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศไทย

4.4.1	ข้อเสนอเกี่ยวกับแผนงานในช่วงเตรียมการ (Preperation Work Plan Proposal).....	13
4.4.2	ข้อเสนอเกี่ยวกับแผนงานการสำรวจ (Exploration Work Plan Proposal)	13
4.4.3	ข้อเสนอเกี่ยวกับแผนการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม (Field Development Plan).....	13
4.4.4	ข้อเสนอเกี่ยวกับค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Pc).....	14
4.4.5	ข้อเสนอเกี่ยวกับอัตราร้อยละของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรที่จะแบ่งให้ผู้รับสัญญา (Percentage of Contractors' Share of Profit Petroleum).....	16
4.4.6	โบนัสการลงนาม (Signature Bonus).....	16
4.4.7	โบนัสการผลิต (Production Bonus)	16
4.4.8	ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย	16
4.4.9	สัดส่วนการจ้างพนักงานไทย (Thai Employee Ratio).....	16
4.4.10	หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation).....	17
5.	การยื่นคำขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต	17
6.	การพิจารณาและการมอบสิทธิให้เป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต	17
6.1	คุณสมบัติของผู้ขอสิทธิ.....	18
6.2	ข้อเสนอ (Techno-Commercial Proposal)	18
6.2.1	ด้านเทคนิค	18
6.2.2	ด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย	18
6.2.3	หลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน	19
6.3	ขั้นตอนการลงนามสัญญาแบ่งปันผลผลิต.....	19
7.	ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเข้าร่วมการประมูลและการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา	19
7.1	ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมการประมูล	19
7.1.1	ค่าธรรมเนียมคำขอสิทธิ (Application Fee).....	19
7.1.2	หลักประกันคำขอ (Bid Bond).....	19
7.2	ค่าใช้จ่ายเพื่อการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา.....	20
7.2.1	หลักประกันการดำเนินงาน (Performance Guarantee)	20
7.2.2	โบนัสการลงนาม (Signature Bonus).....	21
7.3	ค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา	22
7.3.1	โบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐ (Facility Bonus).....	22
7.3.2	โบนัสการผลิต (Production Bonus)	22
7.3.3	เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย	22

7.3.4 ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ	22
8. เอกสารที่ต้องจัดเตรียม	22
8.1 เอกสารคำขอสิทธิ	22
8.2 เอกสารแสดงคุณสมบัติทั่วไป	23
8.3 เอกสารข้อเสนอด้านเทคนิค	23
8.4 เอกสารข้อเสนอด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย	24
8.5 เอกสารหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน	24
9. การสงวนสิทธิและการดำเนินการในส่วนของภาครัฐ	24
9.1 การสงวนสิทธิ	24
9.2 การดำเนินการให้การสนับสนุนการประกอบกิจการปิโตรเลียมโดยภาครัฐ	25
10. การติดต่อและการประสานงาน	25
ภาคผนวก 1: แผนที่และพิกัดภูมิศาสตร์ของพื้นที่ที่เปิดให้ยื่นขอสิทธิ (Map and Coordinates of Areas Open for Bidding)	26
ภาคผนวก 2: ตารางสรุปกิจกรรมในช่วงเตรียมการ (Summary of Preparation Plan)	31
ภาคผนวก 3: แผนงานการสำรวจ (Exploration Work Plan)	32
ภาคผนวก 4: แผนการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม (Field Development Plan)	34
ภาคผนวก 5: คำขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตปิโตรเลียม (แบบ ชธ/ป11)	37
ภาคผนวก 6: สรุปข้อเสนอการประมูล	40

นิยาม

ปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ (V) ปริมาณก๊าซธรรมชาติต่อวันที่กำหนดในเอกสารฉบับนี้ ที่ผู้ขอสิทธิต้องผลิตและจัดส่งตลอดช่วงระยเวลานับแต่วันที่ 24 เมษายน 2565 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2575 จะต้องผลิตและจัดส่งก๊าซธรรมชาติไม่ต่ำกว่า 800 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

หมายเหตุ ปริมาณการผลิตและขายก๊าซธรรมชาติ (V) ข้างต้น กำหนดให้มีค่าความร้อนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 850 บีทียู/ลูกบาศก์ฟุต และมีปริมาณเจือปนของคาร์บอนไดออกไซด์โดยโมลไม่เกินร้อยละ 23

ราคาก๊าซธรรมชาติ (Pr) หมายถึง ราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ (V) โดยเป็นราคาที่คำนวณตามสูตรราคาก๊าซธรรมชาติอ้างอิง (Reference Gas Price Formula) ที่กำหนดโดยใช้ค่า Pc (Price Constant) ตามที่ผู้ยื่นประมูลเสนอ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตลอดอายุของสัญญาแบ่งปันผลผลิต และจะถูกระบุในสัญญาซื้อ-ขายก๊าซธรรมชาติ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

ช่วงเตรียมการ (Preparation Period) หมายถึง ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ลงนามสัญญาแบ่งปันผลผลิตในพื้นที่ที่เปิดให้ยื่นขอสิทธิ จนถึงวันที่ 23 เมษายน 2565

ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Contractor) หมายถึง ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิต และได้สิทธิในการประกอบกิจการปิโตรเลียมภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต ตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2565 ตามรายละเอียดในข้อ 1 และข้อ 2

1. พื้นที่ที่เปิดให้ยื่นขอสิทธิ

พื้นที่ที่เปิดให้ยื่นขอสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทย ตามประกาศกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยสำหรับการเปิดให้ยื่นขอสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ลงวันที่ 5 มีนาคม 2561 มีรายละเอียดของพื้นที่ ดังต่อไปนี้

- แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G1/61 มีพื้นที่ประมาณ 4,501 ตารางกิโลเมตร
- สิทธิในการเข้าดำเนินงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต จะเริ่มตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2565

แผนที่และพิกัดภูมิศาสตร์ของพื้นที่ที่เปิดให้ยื่นขอสิทธิเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ดังแสดงในภาคผนวก 1 โดยการกำหนดชายฝั่งทะเลให้ถือแนว ณ ระดับน้ำทะเลปานกลาง แต่เส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปส่วนที่อยู่ในทะเลนั้น ให้เป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปและสัญญากับต่างประเทศ

2. ข้อกำหนดเรื่องระยะเวลาและพื้นที่ในสัญญาแบ่งปันผลผลิต

2.1 ระยะเวลาสำรวจ กำหนดเป็นระยะเวลา 3 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2565 และจะสิ้นสุดวันที่ 23 เมษายน 2568 และสามารถต่อระยะเวลาได้ 1 ครั้งไม่เกิน 3 ปี

2.2 ระยะเวลาผลิต กำหนดเป็นระยะเวลา 20 ปี โดยนับถดถอยจากวันสิ้นสุดระยะเวลาสำรวจ และสามารถขอต่อระยะเวลาผลิตได้อีกครั้งหนึ่งเป็นระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี

2.3 ระยะเวลาการคืนพื้นที่ การคืนพื้นที่แปลงสำรวจให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและสัญญา

3. ข้อกำหนดเรื่องการให้ผลประโยชน์แก่รัฐตามสัญญาแบ่งปันผลผลิต (PSC Fiscal Regime)

3.1 ค่าภาคหลวง (Royalty) ผู้รับสัญญาจะต้องนำส่งเป็นค่าภาคหลวงให้แก่รัฐ ในอัตราร้อยละ 10 ของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมตามที่กฎหมายกำหนด

3.2 อัตรากหักค่าใช้จ่าย (Cost Recovery) ให้ผู้รับสัญญาหักค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการปิโตรเลียมได้เท่าที่จ่ายจริงตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมในแต่ละปี

ค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการปิโตรเลียม หากเกินร้อยละ 50 ของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมในปีใด ให้สามารถนำส่วนที่เกินไปใช้หักในปีต่อ ๆ ไปได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราข้างต้น และไม่เกินจำนวนอายุของสัญญา

3.3 อัตราร้อยละของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรที่จะแบ่งให้ผู้รับสัญญา (Percentage of Contractors' Share of Profit Petroleum) ตัวเลขอัตราร้อยละของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไร ที่จะแบ่งให้แก่ผู้รับสัญญา ตามที่ได้ยื่นเสนอในเอกสารด้านผลประโยชน์ตอบแทนของรัฐ ทั้งนี้จะต้องไม่เกินร้อยละ 50 ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 53/3 (2) (ค) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2560 และจะเท่ากับข้อเสนอของผู้ขอสิทธิตามข้อ 4.4.5

3.4 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (Petroleum Income Tax) ผู้รับสัญญาจะต้องชำระภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้แก่รัฐในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ ตามที่กำหนดในหมวด 7 จัตวาแห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2560

4. ข้อกำหนดและเงื่อนไข (Techno-Commercial Requirements)

กระทรวงพลังงานได้กำหนดข้อกำหนด ซึ่งประกอบไปด้วยเงื่อนไขที่ผู้ขอสิทธิจะต้องยอมรับ และเงื่อนไขสำหรับการยื่นข้อเสนอ ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการผลิตก๊าซธรรมชาติ

ผู้ขอสิทธิต้องยอมรับข้อกำหนดเกี่ยวกับการผลิตก๊าซธรรมชาติ และการชำระโบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐ ดังนี้

4.1.1 ปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ (V)

เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านปริมาณก๊าซธรรมชาติที่จัดส่งให้กับประเทศ กระทรวงพลังงานได้กำหนดปริมาณการผลิตและขายก๊าซธรรมชาติที่ผู้รับสัญญาจะต้องผลิตและจัดส่งตลอดช่วงระยะเวลานับแต่วันที่ 24 เมษายน 2565 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2575 ไม่ต่ำกว่า 800 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

บทปรับในกรณีไม่สามารถผลิตได้ในปริมาณขั้นต่ำ (Penalty)

ระหว่างปี 2565 – 2575 ผู้รับสัญญามีพันธะที่จะต้องผลิตและขายก๊าซให้ได้ปริมาณตามข้อผูกพันที่กำหนดในแต่ละปี (Committed Volume) ทั้งนี้ หากปริมาณก๊าซธรรมชาติรวมที่ผู้รับสัญญาผลิตและขายในรอบปีปฏิทินใด ๆ น้อยกว่าปริมาณตามข้อผูกพันที่กำหนดในแต่ละปี ผู้รับสัญญาจะต้องชำระเงินเป็นค่าปรับ ดังนี้

$$\text{ค่าปรับ} = 10\% \times Pr \times HV \times (\text{Committed Volume} - \text{Actual Sales Volume})$$

โดยที่:

Committed Volume – ปริมาณตามข้อผูกพันที่กำหนดในแต่ละปีมีหน่วยเป็นล้านลูกบาศก์ฟุต คิดจากผลรวมทั้งปีของปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ (V)

การคำนวณปริมาณตามข้อผูกพันข้างต้น ไม่นับรวมช่วงเวลาก่อนวันเริ่มต้นข้อผูกพันทางสัญญาของการรับส่งก๊าซ (Contractual Delivery Date, CDD) การหยุดผลิตตามแผน (Planned Shutdown) และเหตุที่มีใ้ความผิดของผู้รับสัญญา

Actual Sales Volume – ปริมาณก๊าซธรรมชาติที่ผู้รับสัญญาผลิตและขายจริงในรอบปีปฏิทินนั้น มีหน่วยเป็นล้านลูกบาศก์ฟุต

Pr – ราคาขายตามสูตรราคาอ้างอิงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในรอบปีปฏิทิน มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านปีที่ยู

HV – ค่าความร้อนของก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามปริมาณการขายในรอบปีปฏิทิน มีหน่วยเป็นปีที่ยูต่อลูกบาศก์ฟุต

การชำระค่าปรับดังกล่าวมีกำหนดชำระภายใน 3 เดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ทั้งนี้ หากผู้รับสัญญาผิดนัดชำระค่าปรับเกินกว่า 3 เดือน ให้ถือเป็นการผิดสัญญาและเป็นเหตุให้กระทรวงพลังงานบอกเลิกสัญญาได้

4.1.2 ราคาก๊าซธรรมชาติ (Pr)

ผู้ขอสิทธิต้องให้พันธสัญญาว่าจะจัดส่งก๊าซตามปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ (V) ภายใต้ราคาก๊าซธรรมชาติ (Pr) ซึ่งเป็นราคาที่คำนวณตามสูตรราคาอ้างอิง (Reference Gas Price

Formula) ที่กระทรวงพลังงานกำหนด โดยใช้ค่า Pc (Price Constant) ตามที่ผู้ขอสิทธิเสนอ รายละเอียดตามข้อ 4.4.4

4.1.3 โบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐ (Facility Bonus)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาที่มีพันธสัญญาที่จะต้องชำระค่าโบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐจำนวน 350,000,000 บาท (สามร้อยห้าสิบล้านบาทถ้วน) โดยให้แบ่งชำระ 3 งวด งวดละเท่า ๆ กัน ภายในวันที่ 24 เมษายนของทุกปี และมีกำหนดชำระครั้งแรกภายในวันที่ 24 เมษายน 2565

ทั้งนี้ เมื่อชำระโบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐในงวดแรกแล้ว รัฐจะให้สิทธิแก่ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาในการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐ โดยผู้รับสัญญาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการบำรุงรักษา รวมถึงมีหน้าที่ในการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและอุปกรณ์ดังกล่าวที่ระบุไว้ในข้อ 4.3 ด้วย

4.2 แนวทางและแผนงานช่วงเตรียมการ (Preparation Period Work Plan)

กระทรวงพลังงานมีความประสงค์ให้การเปลี่ยนผ่านสิทธิการดำเนินงานในพื้นที่ตามสัญญาจากสัมปทานปิโตรเลียมปัจจุบันไปยังสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นไปอย่างราบรื่นและต่อเนื่อง เพื่อความมั่นคงในการจัดหาก๊าซธรรมชาติของประเทศ

ผู้ขอสิทธิจะต้องเสนอแผนงานสำหรับช่วงเตรียมการ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาและผลลัพธ์ที่ต้องการของแผนงานดังกล่าว ดังแสดงในภาคผนวก 2 โดยต้องจัดทำรายละเอียดแนวทางการเปลี่ยนผ่านการดำเนินงาน และนำเสนอกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขอรับการประเมินข้อเสนอด้านเทคนิค

ทั้งนี้ เมื่อได้รับคัดเลือกเป็นผู้รับสัญญาจะต้องนำแผนงานมาหารือและต้องรายงานแผนดำเนินงานประจำปีในช่วงเตรียมการ ดังรายละเอียดในข้อ 4.2.1 ต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ โดยต้องเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมในแผนให้ครบถ้วน

หัวข้อกิจกรรมสำคัญและกำหนดระยะเวลาที่กระทรวงพลังงานคาดหวังให้ดำเนินการในช่วงเตรียมการ สรุปดังตารางต่อไปนี้

กิจกรรมสำคัญในช่วงเตรียมการ	การดำเนินการ	เป้าหมาย
4.2.1 การรายงานแผนดำเนินการประจำปีในช่วงเตรียมการ (Annual Preparation Work Plan)	ภายในเดือนกันยายน 2562	ภายในกันยายนของทุกปี
4.2.2 การยื่นแผนงานและงบประมาณปีที่หนึ่งของสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Work Program and Budget)	เริ่มจัดทำแผนงานและงบประมาณภายในเดือนกันยายน 2564	ยื่นแผนงานและงบประมาณตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกำหนด (ไตรมาสแรกของปี 2565)
4.2.3 การเจรจาข้อตกลงเข้าพื้นที่ (Facility Access Agreement)	เริ่มเจรจาภายใน 3 วันนับถัดจากวันลงนามในสัญญา	ได้ข้อตกลงภายในเดือนพฤษภาคม 2562

กิจกรรมสำคัญในช่วงเตรียมการ	การดำเนินการ	เป้าหมาย
4.2.4 การประเมินสภาพอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐานที่ติดตั้งอยู่เดิม	เริ่มประเมินภายใน 9 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา	เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม 2563
4.2.5 การเจรจาข้อตกลงความร่วมมือทางการค้า (Commercial Agreement)	เริ่มเจรจาภายใน 90 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา	เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคม 2564
4.2.6 การทำข้อตกลงการใช้อุปกรณ์การผลิตที่ตกเป็นของรัฐร่วมกับผู้ประกอบการรายอื่น (Common Use of Production Facilities Agreement)	เริ่มเจรจาภายใน 90 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา	ได้ข้อตกลงภายในเดือนมกราคม 2565
4.2.7 การเจรจาสัญญาว่าจ้างพนักงานและการส่งต่องาน (Staff and Job Handover Agreement)	เริ่มเจรจาภายในเดือนเมษายน 2563	เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม 2565
4.2.8 การทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ (Gas Sales Agreement)	เริ่มเจรจาภายใน 90 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา	ได้ข้อตกลงภายในเมษายน 2564
4.2.9 การจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment)	เริ่มเจรจาภายใน 90 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา	ได้รับความเห็นชอบภายในเมษายน 2564
4.2.10 การสร้างแท่นผลิตปิโตรเลียม	ภายในตุลาคม 2562	สร้างแล้วเสร็จภายในธันวาคม 2564
4.2.11 การเจาะหลุมเพื่อเตรียมการผลิตปิโตรเลียม		เริ่มเจาะภายในธันวาคม 2564
4.2.12 การยื่นขอกำหนดพื้นที่ผลิตปิโตรเลียม		เริ่มยื่นขอกำหนดพื้นที่ผลิตภายในเมษายน 2564

กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิในการบอกเลิกสัญญา และริบหลักประกันการดำเนินงานเต็มจำนวน ในกรณีผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่เสนอมาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

4.2.1 การรายงานแผนดำเนินการประจำปีในช่วงเตรียมการ (Annual Preparation Work Plan)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องรายงานแผนดำเนินการประจำปีในช่วงเตรียมการ โดยให้รายงานผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา พร้อมแสดงแผนงานและรายการค่าใช้จ่ายในช่วงเตรียมการสำหรับปีถัดไป ภายในเดือนกันยายนของแต่ละปี เริ่มตั้งแต่ปี 2562

ให้ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญานำรายการค่าใช้จ่ายในการเตรียมการข้างต้น มาแสดงในแผนงานและงบประมาณสำหรับกิจการปิโตรเลียม (Work Program & Budget) ปีที่หนึ่งของสัญญาแบ่งปันผลผลิตได้

ทั้งนี้ การจัดหาสินค้าและบริการในช่วงเตรียมการให้ยึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาแบ่งปันผลผลิต

4.2.2 การยื่นแผนงานและงบประมาณสำหรับกิจการปิโตรเลียม (Work Program & Budget)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องยื่นแผนงานและงบประมาณสำหรับกิจการปิโตรเลียมปีหนึ่งของสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกำหนด ซึ่งจะเป็นช่วงไตรมาสแรกของปี 2565 โดยแผนงานและงบประมาดังกล่าว จะต้องแสดงรายการกิจกรรมและค่าใช้จ่ายที่ดำเนินการไปแล้วตามข้อ 4.2.1 และแสดงกิจกรรมและค่าใช้จ่ายที่จะดำเนินการในปีหนึ่งของสัญญาแบ่งปันผลผลิต ตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2565 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565

การยื่นแผนงานและงบประมาณสำหรับกิจการปิโตรเลียมในปีปฏิทินถัดไป ให้ยื่นต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติภายในเดือนกันยายนของทุกปี ตามที่กำหนดในสัญญา

4.2.3 การเจรจาข้อตกลงเข้าพื้นที่ (Facility Access Agreement)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องทำข้อตกลงในการเข้าพื้นที่กับผู้รับสัมปทานรายปัจจุบันภายในเดือนพฤษภาคม 2562 เพื่อให้สามารถเข้าไปดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเตรียมการได้ เช่น การประเมินสภาพสิ่งติดตั้ง การสำรวจพื้นที่เพื่อออกแบบแท่น (Site Survey) เป็นต้น

4.2.4 รายละเอียดการประเมินสภาพอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐานสิ่งติดตั้งเดิม

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องเสนอแผนการประเมินสภาพอุปกรณ์การผลิตและสิ่งติดตั้งในทะเลที่มีอยู่เดิม ซึ่งการประเมินสภาพดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม 2563

4.2.5 การเจรจาข้อตกลงความร่วมมือทางการค้า (Commercial Agreement)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องเจรจาข้อตกลงทางการค้ากับผู้รับสัมปทานรายปัจจุบัน โดยจะต้องทำข้อตกลงภายในเดือนมีนาคม 2564 เพื่อให้สามารถลงทุนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเตรียมการได้ เช่น ให้ผู้รับสัมปทานรายปัจจุบันเจาะหลุมผลิตเพิ่มเติม หรือให้ผู้รับสัมปทานรายปัจจุบันวางท่อส่งปิโตรเลียม เป็นต้น

4.2.6 การใช้อุปกรณ์การผลิตที่ตกเป็นของรัฐร่วมกับผู้ประกอบการรายอื่น (Common Use of Production Facilities Agreement)

เพื่อให้การผลิตก๊าซธรรมชาติจากแปลงสำรวจ G1/61 และแปลงสำรวจอื่น เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดภายหลังสัมปทานเดิมสิ้นสุดอายุ รัฐจะรับมอบสิ่งติดตั้งจากสัมปทานปัจจุบันโดยให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาแหล่งที่ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกได้เสนอ ซึ่งปัจจุบันสิ่งติดตั้งบางส่วนมีการใช้ประโยชน์ร่วมกันกับแปลงสำรวจภายใต้สัมปทานหรือสัญญาอื่น ผู้รับสัญญาจะต้องให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับสัญญาของแปลงสำรวจอื่นที่ดำเนินงานและร่วมใช้ประโยชน์จากสิ่งติดตั้งนั้นก่อนวันที่ 24 เมษายน 2565 สามารถใช้สิ่งติดตั้งดังกล่าวต่อไปได้ โดยให้ทำข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในสิ่งติดตั้ง ร่วมกับผู้รับสัมปทานหรือผู้รับสัญญาอื่นบนหลักการแบ่งรับภาระค่าใช้จ่ายระหว่างกันอย่างเป็นธรรม (Cost Allocation Basis)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องเจรจากรอบข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในสิ่งติดตั้ง ร่วมกับ ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับสัญญารายอื่น ตามหลักการข้างต้น และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือน มกราคม 2565

ทั้งนี้ การทำข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในสิ่งติดตั้งร่วมกัน หรือการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงฯ ต้อง ได้รับความเห็นชอบจากกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

4.2.7 การเจรจาสัญญาว่าจ้างพนักงานและการส่งต่องาน (Staff and Job Handover Agreement)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องเจรจาว่าจ้างพนักงานและการส่งต่องานกับผู้ดำเนินงานราย ปัจจุบันให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม 2565

4.2.8 การทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ (Gas Sales Agreement)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องเจรจากับผู้รับซื้อก๊าซ เพื่อให้มีการลงนามในสัญญาซื้อขาย ก๊าซธรรมชาติภายในเดือนเมษายน 2564 ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาต้องกำหนดปริมาณขายก๊าซต่อวันตามสัญญาซื้อ ขายก๊าซธรรมชาติ (DCQ) ไม่น้อยกว่าที่กำหนดในข้อ 4.1.1 โดยให้ผู้รับสัญญาตกลงปริมาณที่ผู้ซื้อสามารถ เรียกก๊าซเพิ่มขึ้นได้ต่อวัน (Swing) กับผู้ซื้อโดยต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของปริมาณขายก๊าซต่อวันตามสัญญาซื้อ ขายก๊าซธรรมชาติ (DCQ) และต้องกำหนดราคาซื้อขายก๊าซในสัญญาซื้อขาย ตามสูตรราคาก๊าซธรรมชาติ อ้างอิง (Reference Gas Price Formula) โดยใช้ค่า Pc (Price Constant) ตามที่ผู้ขอสิทธิเสนอ รายละเอียดดังข้อ 4.4.4

4.2.9 การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Study, EIA)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับการผลิตปิโตรเลียมให้แล้วเสร็จ และได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องภายในเดือนเมษายน 2564

4.2.10 การสร้างแท่นผลิตปิโตรเลียม

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องออกแบบและสร้างแท่นผลิตปิโตรเลียมให้แล้วเสร็จภายใน เดือนธันวาคม 2564

4.2.11 การเจาะหลุมเพื่อเตรียมการผลิตปิโตรเลียม

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องตกลงกับผู้รับสัมปทานรายปัจจุบันให้มีการเริ่มเจาะหลุม ผลิตปิโตรเลียมตามข้อตกลงความร่วมมือทางการค้า หรือให้เริ่มดำเนินการเจาะหลุมเพื่อเตรียมการผลิต ปิโตรเลียมเองได้ หลังจากทำข้อตกลงในการเข้าพื้นที่และใช้สิ่งติดตั้งกับผู้รับสัมปทานรายปัจจุบัน ภายใน เดือนธันวาคม 2564 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการผลิต

4.2.12 การยื่นขอพื้นที่ผลิตปิโตรเลียม

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจะต้องยื่นขออนุมัติกำหนดพื้นที่ผลิตปิโตรเลียม ตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ภายในเดือนเมษายน 2564

4.3 การรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียมในทะเล

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตจะต้องรับผิดชอบในการรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียมในทะเล (รวมถึงแท่นผลิตและสิ่งปลูกสร้างในทะเลที่รัฐได้รับมอบเป็นทรัพย์สินของรัฐและได้ให้ผู้รับสัญญามีสิทธิใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม) ในพื้นที่ตามสัญญา ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดที่ระบุในสัญญาแบ่งปันผลผลิต และตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงข้อตกลงที่อาจมีขึ้นระหว่างหน่วยงานของรัฐกับผู้รับสัมปทานรายปัจจุบันในพื้นที่ด้วย ดังรายละเอียดตามประกาศกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เรื่อง ข้อตกลงการส่งมอบสิ่งติดตั้ง พ.ศ. 2561

ภายในเดือนเมษายน 2563 ให้ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาจัดทำข้อตกลงกับกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ว่าสิ่งติดตั้งที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียมใดที่ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาประสงค์จะขอใช้ประโยชน์ในการผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ตามสัญญา เพื่อให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.4 ข้อเสนอ (Techno – Commercial Proposals)

ผู้ขอสิทธิต้องยื่นข้อเสนอที่อยู่บนสมมติฐานที่ถูกต้องและเป็นไปได้จริง เพื่อใช้ในการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

4.4.1 ข้อเสนอเกี่ยวกับแผนงานในช่วงเตรียมการ (Preparation Work Plan Proposal)

ผู้ขอสิทธิจะต้องยื่นข้อเสนอแผนงานในช่วงเตรียมการ ตามรายละเอียดในข้อ 4.2 ซึ่งแผนนี้จะต้องสอดคล้องกับปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ ตามที่กำหนดในข้อ 4.1.1

4.4.2 ข้อเสนอเกี่ยวกับแผนงานการสำรวจ (Exploration Work Plan Proposal)

ผู้ขอสิทธิจะต้องยื่นข้อเสนอในการประกอบกิจการปิโตรเลียมเกี่ยวกับแผนงานการสำรวจ ซึ่งระบุวิธีการ ตลอดจนประมาณการค่าใช้จ่ายของกิจกรรมนั้น ๆ โดยให้เสนอข้อผูกพันเป็นจำนวนรวมสำหรับช่วงระยะเวลาสำรวจทั้งช่วง ดังแสดงในภาคผนวก 3 และเมื่อผู้ขอสิทธิได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตแล้ว ให้แบ่งข้อผูกพันดังกล่าวเป็นรายละเอียด โดยให้เสนอเป็นแผนงานและงบประมาณประจำปีตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต

ทั้งนี้ สำหรับแผนการสำรวจนั้น กระทรวงพลังงานมีความประสงค์ที่จะให้ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาทำการสำรวจให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ยังไม่เคยเจาะหลุมสำรวจหรือหลุมประเมินผล และเสนอแนวทางที่จะสร้างโอกาสผลิตปิโตรเลียมเพิ่มเติม

4.4.3 ข้อเสนอเกี่ยวกับแผนการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม (Field Development Plan)

ผู้ขอสิทธิจะต้องยื่นข้อเสนอในการประกอบกิจการปิโตรเลียมเกี่ยวกับแผนการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ดำเนินงานสามารถจัดส่งปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำได้ ทั้งนี้ แผนการพัฒนาแหล่งที่ผู้ขอสิทธิเสนอ จะต้องระบุถึงหัวข้อดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

- การศึกษา และ/หรือ ขั้นตอนการพัฒนาแหล่ง แผนงานและการดำเนินงานที่จำเป็น ซึ่งประกอบไปด้วย เป้าหมายและช่วงเวลาที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นหลักยึดวางงานที่สำคัญต้องเสร็จตามกำหนด และเพื่อช่วยให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติสามารถสนับสนุนและตกลงรับแผนการพัฒนาแหล่งของผู้ขอสิทธิ
- รายละเอียดข้อเสนอของโครงสร้างการพัฒนาแหล่งโดยรวม รวมทั้งความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ภายใต้โครงการ

- รายละเอียดการประเมินปริมาณสำรองและทรัพยากรปิโตรเลียมของโครงสร้างปิโตรเลียมในแหล่ง
- แผนที่แสดงโครงสร้างแหล่งปิโตรเลียม (Structural Contour Map) ของชั้นปิโตรเลียมหลักที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งแท่นผลิตที่มีอยู่ในปัจจุบัน และแท่นผลิตที่จะติดตั้งในอนาคตอย่างชัดเจน
- ระยะเวลาขององค์ประกอบของงานต่าง ๆ ของโครงการ
- หลักการ วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลาที่ใช้ในการเจาะหลุมและก่อสร้างแท่นผลิต เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรปิโตรเลียมที่ประเมินข้างต้น
- ประเมินการพร้อมแสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบของต้นทุนในงานต่าง ๆ ที่สำคัญของโครงการ (Cost Estimation Analysis)
- กลยุทธ์ในการจัดหาสินค้าและบริการ (Procurement Strategies)
- แนวทางในการลดต้นทุนของการดำเนินงาน (Cost Reduction Initiative)
- สมมติฐานที่สำคัญในการวางแผน เช่น ราคาน้ำมันดิบที่คาดการณ์ อัตราการผลิตขั้นต่ำที่คุ้มทุนของหลุม/แท่น (Economics Cut-Off Rate) ปริมาณปิโตรเลียมที่ผลิตได้ต่อหลุม (EUR/Well) จำนวนแท่นหลุมผลิต จำนวนหลุมที่เจาะได้ในแต่ละแท่น จำนวนหลุมที่เจาะได้ซ้ำ (Redrill Well) และเจาะเพิ่มเติมในแต่ละแท่น (Infill Well) จุดซื้อขายปิโตรเลียม ชุดอุปกรณ์กระบวนการผลิตปิโตรเลียม ชุดอุปกรณ์การขนถ่ายปิโตรเลียม โปรไฟล์การผลิต เฉลี่ยรายหลุมและ/หรือแท่น และแผนการหยุดผลิตและการบำรุงรักษา เป็นต้น
- รายละเอียดของความเสี่ยงและกลยุทธ์การลดผลกระทบในขั้นตอนสำคัญ ๆ ของโครงการ (Risk Assessment & Mitigation)
- แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ตลอดอายุโครงการและตลอดอายุทรัพยากร รวมถึงสมมติฐานที่สำคัญเช่น ปริมาณการผลิตต่อปี รายได้ต่อปี ค่าใช้จ่าย ภาษี และวิเคราะห์กระแสเงินสดสุทธิรายปีภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต
- แผนงานการรื้อถอนสิ่งติดตั้งในทะเล

ทั้งนี้ ให้ผู้ขอสิทธิสรุปประเด็นที่สำคัญของแผนพัฒนา ดังแสดงในภาคผนวก 4

4.4.4 ข้อเสนอเกี่ยวกับค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Pc)

ผู้ขอสิทธิจะต้องเสนอค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Price Constant, Pc) เพียงค่าเดียว ซึ่งจะใช้คำนวณราคาก๊าซธรรมชาติ (Pr) ตลอดอายุสัญญาการแบ่งปันผลผลิตตามสูตรราคาก๊าซธรรมชาติดังที่แสดงในสมการต่อไปนี้

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะไม่พิจารณาข้อเสนอที่เสนอค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Pc) สูงกว่า 214.26 บาทต่อล้านบีทียู (โดยให้เสนอเป็นเลขทศนิยม 2 ตำแหน่ง)

$$Pr_{(y)} = Pc \times M_{(y)} \times \left(a \frac{PPI_{(y)}}{PPI} + \frac{I_{(y)}}{I} \left\{ b \frac{OM_{(y)}}{OM} + c \frac{DB_{(y)}}{DB} + d \right\} \right)$$

Pc	M	a	b	c	d
≤ 214.26	ตามสูตร	0.25	0.30	0.40	0.05

โดยที่:

$Pr_{(y)}$ - ราคาก๊าซ ในแต่ละช่วงเวลา (y) (บาทต่อล้านปีทึย)

Pc - ค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Price Constant, Pc) (บาทต่อล้านปีทึย)

$M_{(y)}$ - ค่าสัมประสิทธิ์แปรผันตาม $DB_{(y)}$ ดังนี้

- ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบดูไบไม่เกิน 52 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล

$$M_{(y)} = 0.913483 + 0.109011 \times DB_{(y)}/52$$

- ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบดูไบสูงกว่า 52 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล แต่ไม่เกิน 100

ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล

$$M_{(y)} = 1.022494 - 0.154607 \times [(DB_{(y)} - 52)/48]$$

- ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบดูไบสูงกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล

$$M_{(y)} = 0.223689 + 6.441980 / \sqrt{DB_{(y)}}$$

PPI - ค่าเฉลี่ยของดัชนีราคาผู้ผลิตของประเทศไทยตามประกาศของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ในปี 2559 เท่ากับ 101.4167 (เป็นค่าที่เทียบจากการกำหนดดัชนีของปี 2553 เป็นดัชนีฐานที่ 100.0000)

I - อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยระหว่างธนาคารในหน่วยบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2559 เท่ากับ 35.30 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

OM - ค่าเฉลี่ยของดัชนีราคาผู้ผลิตสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมน้ำมันตามประกาศกระทรวงแรงงานของประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Bureau of Labor Statistics) รหัสสถิติหมายเลข 1191 ในปี 2559 เท่ากับ 214.88 (เป็นค่าที่เทียบจากการกำหนดดัชนีของปี 2525 หรือ ค.ศ. 1982 เป็นดัชนีฐานที่ 100.00)

DB - ค่าเฉลี่ยจากค่ากลาง (Mean) ของราคาน้ำมันดิบดูไบ (MOPS Dubai - 1st Month) ตามประกาศของ Platts Oilgram Price Report ในปี 2559 เท่ากับ 41.27 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล

$PPI_{(y)}$ - ค่าเฉลี่ยของดัชนีราคาผู้ผลิตของประเทศไทยตามประกาศของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ในรอบ 6 เดือนล่าสุดก่อนหน้าเดือนที่จะปรับราคาก๊าซธรรมชาติ

$I_{(y)}$ - ค่าเฉลี่ยของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างธนาคารในหน่วยบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ของเดือนก่อนหน้าเดือนที่จะปรับราคาก๊าซธรรมชาติ

$OM_{(y)}$ - ค่าเฉลี่ยของดัชนีราคาผู้ผลิตสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมน้ำมัน ตามประกาศกระทรวงแรงงานของประเทศสหรัฐอเมริกา (รหัสสถิติหมายเลข 1191) ในรอบ 6 เดือนล่าสุดก่อนหน้าเดือนที่จะปรับราคาก๊าซธรรมชาติ

$DB_{(y)}$ - ค่าเฉลี่ยจากค่ากลาง (Mean) ของราคาน้ำมันดิบดูไบ (MOPS Dubai - 1st Month) ตามประกาศของ Platts Oilgram Price Report ในรอบ 6 เดือนล่าสุดก่อนหน้าเดือนที่จะปรับราคาก๊าซธรรมชาติ

การปรับราคาก๊าซธรรมชาติ ณ ช่วงเวลาปัจจุบัน (y) จะทำทุกวันที่ 1 ของเดือนเมษายนและเดือนตุลาคมของทุกปี

4.4.5 ข้อเสนอเกี่ยวกับอัตราร้อยละของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรที่จะแบ่งให้ผู้รับสัญญา (Percentage of Contractors' Share of Profit Petroleum)

ผู้ขอสิทธิต้องเสนอตัวเลขอัตราร้อยละของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรที่จะแบ่งให้แก่ผู้รับสัญญา ซึ่งจะต้องไม่เกินร้อยละห้าสิบตามที่กฎหมายกำหนด (โดยให้เสนอโดยใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง)

4.4.6 โบนัสการลงนาม (Signature Bonus)

ผู้ขอสิทธิต้องเสนอโบนัสการลงนามในอัตราที่แข่งขันกับผู้ขอสิทธิรายอื่น ๆ แต่ต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 350,000,000 บาท (สามร้อยห้าสิบล้านบาทถ้วน) โดยผู้ขอสิทธิที่ได้รับการรับคัดเลือกจะต้องชำระเงินโบนัสการลงนามล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 10 วันทำการก่อนวันลงนามในสัญญา

4.4.7 โบนัสการผลิต (Production Bonus)

ผู้ขอสิทธิต้องเสนอโบนัสการผลิตในอัตราที่แข่งขันกับผู้ขอสิทธิรายอื่น ๆ แต่ต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 175,000,000 บาท (หนึ่งร้อยเจ็ดสิบล้านบาทถ้วน) ในแต่ละช่วงของปริมาณการผลิตและขายสะสม เมื่อมีปริมาณการผลิตและขายปิโตรเลียมสะสมที่ 100 200 และ 300 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ตามลำดับ ทั้งนี้ กำหนดให้ปริมาณความร้อนของก๊าซธรรมชาติ 5.73 ล้านบีทียูเทียบเท่ากับน้ำมันดิบหนึ่งบาร์เรล เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบปริมาณปิโตรเลียมที่ขายและจำหน่ายได้

4.4.8 ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงพลังงานที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภาคพลังงานและการพัฒนาศักยภาพของคนไทยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้ผู้ขอสิทธิเสนอการสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

1) เงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย

เงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทยให้แก่กระทรวงพลังงานเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะและความรู้ความสามารถของคนไทยในด้านพลังงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของทุนการศึกษาแก่บุคลากรของรัฐ การลงทุนในการพัฒนาสังคมหรือชุมชนหรือการใช้จ่ายในการพัฒนาชุมชนและพัฒนารับรู้ข่าวสารข้อมูลของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เขตประกอบกิจการปิโตรเลียมของผู้รับสัญญา

ข้อเสนอเรื่องเงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทยนี้ นับเป็นอีกหนึ่งข้อเสนอที่ผู้ขอสิทธิต้องแข่งกับผู้ขอสิทธิรายอื่น ๆ แต่ต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 3,500,000 บาทต่อปี (สามล้านห้าแสนบาทถ้วน) โดยต้องชำระเป็นรายปีตลอดอายุสัญญาเมื่อได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

2) ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ

ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ ตามที่ผู้ขอสิทธิจะเสนอ เช่น ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม เป็นต้น โดยอาจเสนอเป็นจำนวนเงินหรือระบุมูลค่าเทียบเท่า โดยเสนอชำระเป็นครั้งเดียวหรือรายปีตลอดอายุสัญญาเมื่อได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

4.4.9 สัดส่วนการจ้างพนักงานไทย (Thai Employee Ratio)

ผู้ขอสิทธิต้องให้พันธสัญญาว่าจะให้หรือว่าจ้าง การบริการขนส่ง การก่อสร้าง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านปิโตรเลียมกับผู้ประกอบการไทย หรือใช้วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทยเป็นลำดับแรก เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของคนไทยและอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ

ผู้ขอสิทธิสามารถเสนอสัดส่วนของการจ้างพนักงานไทย ในสัดส่วนร้อยละที่แข่งขันกับผู้ขอสิทธิรายอื่น ๆ ผู้ขอสิทธิต้องเสนออัตราส่วนพนักงานไทยที่เข้าร่วมทำงาน โดยต้องมีสัดส่วนพนักงานไทยอย่างน้อยร้อยละ 80 ของพนักงานทั้งหมดในปีแรก และเพิ่มขึ้นอย่างน้อยเป็นร้อยละ 90 เมื่อสิ้นสุดปีที่ห้า นับจากวันที่ได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

4.4.10 การให้หน่วยงานของรัฐเข้าร่วมลงทุน (State Participation)

กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัญญาแบ่งปันผลผลิต (State Participation) ในสัดส่วนการลงทุนไม่เกินร้อยละ 25 ภายใต้หลักการการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือก โดยผู้ขอสิทธิต้องเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 25

5. การยื่นคำขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

บริษัทหรือกลุ่มบริษัทที่ประสงค์จะยื่นขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด และได้ชำระค่าเข้าร่วมประมูล (Participation Fee) แล้ว โดยให้ยื่นเอกสารต่าง ๆ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมคำขอสิทธิ (Application Fee) ตามข้อ 7.1.1 และวางหลักประกันคำขอ (Bid Bond) ตามข้อ 7.1.2 จึงจะถือว่าได้ดำเนินการตามกระบวนการยื่นคำขอครบถ้วน เอกสารที่ผู้ขอสิทธิจะต้องยื่น มีดังต่อไปนี้

- 1) แบบคำขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตปิโตรเลียม ตามแบบ ขธ/ป11 พร้อมค่าธรรมเนียมคำขอสิทธิและหลักประกันคำขอและหลักฐานการชำระค่าเข้าร่วมประมูล ตามข้อ 7.1.1
- 2) เอกสารแสดงคุณสมบัติ ตามมาตรา 24 โดยใส่ซองปิดผนึกและระบุหน้าซองว่า เอกสารแสดงคุณสมบัติพร้อมระบุชื่อของผู้ขอสิทธิในฐานะผู้ดำเนินงานและชื่อแปลงสำรวจที่ยื่นขอ
- 3) เอกสารข้อเสนอด้านเทคนิค ตามที่กำหนดในข้อ 4.4.1 - 4.4.3 โดยใส่ซองปิดผนึกและระบุหน้าซองว่า Technical Proposal พร้อมระบุชื่อของผู้ขอสิทธิในฐานะผู้ดำเนินงานและชื่อแปลงสำรวจที่ยื่นขอ
- 4) เอกสารข้อเสนอด้านผลประโยชน์ตอบแทนของรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย ตามที่กำหนดในข้อ 4.4.4 - 4.4.9 โดยใส่ซองปิดผนึกและระบุหน้าซองว่า Commercial Proposal พร้อมระบุชื่อของผู้ขอสิทธิในฐานะผู้ดำเนินงานและชื่อแปลงสำรวจที่ยื่นขอ
- 5) เอกสารข้อเสนอหลักการและเงื่อนไขการที่จะให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน ตามที่กำหนดในข้อ 4.4.10 โดยใส่ซองปิดผนึกและระบุหน้าซองว่า State Participation Proposal พร้อมระบุชื่อของผู้ขอสิทธิในฐานะผู้ดำเนินงานและชื่อแปลงสำรวจที่ยื่นขอ

ทั้งนี้ การยื่นคำขอสิทธิข้างต้น ให้ยื่นในวันที่ 25 กันยายน 2561 ณ ห้องประชุม 2 ชั้น 21 กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. หรือจนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง

6. การพิจารณาและการมอบสิทธิให้เป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

รายละเอียดของการพิจารณาคัดเลือกผู้รับสัญญา และการมอบสิทธิให้เป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต รวมถึงกระบวนการลงนามในสัญญาระหว่างกระทรวงพลังงานและผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้รับสัญญา มีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

6.1 คุณสมบัติของผู้ขอสิทธิ

ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ดังนี้

(1) เป็นบริษัท และ

(2) มีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียม

ในกรณีที่ผู้ขอไม่มีลักษณะครบถ้วนตาม (2) ต้องมีบริษัทอื่นซึ่งรัฐบาลเชื่อถือ และมีลักษณะตาม (2) และมีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้ขอรับรองที่จะให้ทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียม

หากผู้ขอสิทธิประกอบด้วยบริษัทมากกว่าหนึ่งราย ผู้ขอสิทธิในฐานะผู้ดำเนินงานจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นและจะต้องมีส่วนการถือสิทธิในสัญญาไม่น้อยกว่าร้อยละ 35

6.2 ข้อเสนอ (Techno-Commercial Proposal)

6.2.1 ด้านเทคนิค

ในการพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิค จะพิจารณาจากแผนงานช่วงเตรียมการ (Preparation Period Work Plan) แผนงานการสำรวจ (Exploration Work Plan) และแผนการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม (Field Development Plan) ว่ามีความสอดคล้องกับข้อกำหนดปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ และสมมติฐานที่ใช้จะต้องสมเหตุสมผลและปฏิบัติได้จริง

หากข้อเสนอด้านเทคนิคไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำ ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ หรือสมมติฐานที่ใช้ไม่สมเหตุสมผลหรือไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะไม่พิจารณาข้อเสนอในด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทยต่อไป

6.2.2 ด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย

ในการพิจารณาข้อเสนอด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย กระทรวงพลังงานจะพิจารณาโดยใช้วิธีการให้คะแนนเปรียบเทียบของแต่ละคำขอในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1) ค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Price Constant, Pc)	65 คะแนน
2) อัตราร้อยละของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรที่จะแบ่งให้ผู้รับสัญญา (Percentage of Contractors' Share of Profit Petroleum)	25 คะแนน
3) ผลประโยชน์พิเศษ	5 คะแนน
3.1) โบนัสการลงนาม (Signature Bonus)	
3.2) โบนัสการผลิต (Production Bonus)	
3.3) ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย	
4) สัดส่วนการจ้างพนักงานไทย (Thai Employee Ratio)	5 คะแนน

6.2.3 ด้านหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน (State Participation)

ในการพิจารณาข้อเสนอด้านหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน กระทรวงพลังงานจะพิจารณาจากความสมเหตุสมผลของข้อเสนอตามแนวปฏิบัติทั่วไปของการร่วมลงทุนอย่างเท่าเทียมกันของผู้ร่วมลงทุน ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิที่จะไม่พิจารณาข้อเสนออื่น ๆ หากผู้ขอสิทธิไม่เสนอข้อเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน ตามข้อ 4.4.10

ทั้งนี้ ในการพิจารณาผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต จะพิจารณาประกอบกันทั้งข้อเสนอด้านเทคนิค ผลประโยชน์ตอบแทนของรัฐ สัดส่วนการจ้างพนักงานไทย และหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน โดยผู้ขอสิทธิที่มีข้อเสนอที่กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้วเห็นว่าให้ผลประโยชน์ต่อชาติและมีความเป็นไปได้สูงที่สุด จึงจะได้รับคัดเลือกเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

6.3 ขั้นตอนการลงนามสัญญาแบ่งปันผลผลิต

เมื่อกระทรวงพลังงานได้ประกาศผลการพิจารณาให้สิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต และได้แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่เพื่อลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตแก่ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกทราบแล้ว ให้ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกชำระโบนัสการลงนาม และวางหลักประกันการดำเนินงานต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติล่วงหน้าก่อนวันลงนามไม่น้อยกว่า 10 วันทำการ และมาลงลายมือชื่อในสัญญาตามที่กระทรวงพลังงานกำหนด

หากผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกมิได้ชำระโบนัสการลงนามหรือวางหลักประกันการดำเนินงานตามที่กำหนด หรือมิได้ลงลายมือชื่อในสัญญาภายในวันเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกไม่ประสงค์จะเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต และยินยอมให้รับหลักประกันค่าขอและต้องชำระค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดจากการไม่ได้มาลงนามของผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือก ทั้งนี้ ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายหรือเรียกร้องสิทธิใด ๆ จากทางราชการทั้งสิ้น

7. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเข้าร่วมการประมูลและการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

7.1 ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมการประมูล

7.1.1 ค่าธรรมเนียมคำขอสิทธิ (Application Fee)

ผู้ขอสิทธิต้องชำระค่าธรรมเนียมฉบับละ 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) ต่อหนึ่งคำขอหนึ่งแปลงสำรวจเป็นเงินสดเมื่อยื่นคำขอในวันที่ 25 กันยายน 2561 ณ ห้องประชุม 2 ชั้น 21 กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น.

ทั้งนี้ ค่าธรรมเนียมนี้ไม่สามารถเรียกคืนได้ไม่ว่าด้วยกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

7.1.2 หลักประกันคำขอ (Bid Bond)

ผู้ขอสิทธิต้องวางหลักประกันคำขอเป็นจำนวน 3,000,000 บาท (สามล้านบาทถ้วน) ต่อหนึ่งคำขอหนึ่งแปลงสำรวจ ซึ่งหากผู้ขอสิทธิมิได้วางหลักประกันคำขอ (Bid Bond) ตามที่กำหนด กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติขอสงวนสิทธิในการไม่รับพิจารณาคำขอ โดยรูปแบบการวางหลักประกันให้ใช้หลักประกันอย่างไรอย่างหนึ่งดังนี้

- 1) เช็ครีหรือตราฟท์ที่ธนาคารเซ็นส่งจ่ายกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งเป็นเช็ครีหรือตราฟท์ลงวันที่ที่ใช้เช็ครีหรือตราฟท์นั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน 3 วันทำการ และออกโดยธนาคารพาณิชย์เฉพาะสาขาในประเทศไทยเท่านั้น
- 2) พันธบัตรรัฐบาลไทย
- 3) หนังสือค้ำประกัน (Unconditional Bank Guarantee) จากธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีสาขาในประเทศไทย⁽¹⁾ และมีอันดับความน่าเชื่อถือระยะยาวไม่น้อยกว่า BBB (หรือเทียบเท่า) ตามสถาบันการจัดอันดับเครดิต⁽²⁾ หนังสือค้ำประกันดังกล่าว ต้องมีระยะเวลาค้ำประกันไม่น้อยกว่า 1 ปีนับแต่วันยื่นขอสิทธิ

หมายเหตุ

⁽¹⁾ ธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีสาขาในประเทศไทยซึ่งได้รับการจัดอันดับเครดิต (Credit Rating) เป็นระดับนำลงทุน (Investment Grade) โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอกสถาบันใดสถาบันหนึ่ง ทั้งนี้ สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นในประเทศที่ไม่มีการจัดอันดับเครดิตโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก อนุโลมให้ใช้อันดับเครดิตของประเทศไทยแทนได้

⁽²⁾ สถาบันการจัดอันดับเครดิตภายนอก หมายความว่า สถาบันจัดอันดับเครดิตในระดับสากล ได้แก่ Moody's Investors Service, Standard and Poor's และ Fitch Ratings หรือสถาบันจัดอันดับเครดิตในประเทศ ได้แก่ TRIS Rating และ Fitch Rating (Thailand)

ผู้ขอสิทธิจะได้รับคืนหลักประกันค่าขอเมื่อได้รับแจ้งว่าไม่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้รับสัญญา หรือได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้รับสัญญาและได้มาลงนามรับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตแล้ว

ทั้งนี้ ให้ผู้ขอสิทธิยื่นหนังสือขอรับคืนหลักประกันค่าขอดังกล่าว และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจะคืนหลักประกันค่าขอให้ผู้ขอสิทธิภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือขอรับคืนหลักประกันค่าขอนั้น

หากผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกและมิได้มาลงลายมือชื่อรับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกไม่ประสงค์จะขอรับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตและยินยอมให้รับหลักประกันค่าขอ

7.2 ค่าใช้จ่ายเพื่อการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

7.2.1 หลักประกันการดำเนินงาน (Performance Guarantee)

ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกต้องวางหลักประกันการดำเนินงานต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เพื่อให้กระทรวงพลังงานมั่นใจว่าจะสามารถจัดส่งปริมาณการผลิตและขายก๊าซขั้นต่ำต่อวัน (V) ตามข้อกำหนด

ทั้งนี้ กำหนดให้วางหลักประกันการดำเนินงานเป็นจำนวน 5,000,000,000 บาท (ห้าพันล้านบาทถ้วน) โดยรูปแบบการวางหลักประกันให้ใช้หลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

- 1) เช็ครีหรือตราฟท์ที่ธนาคารเซ็นส่งจ่ายกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งเป็นเช็ครีหรือตราฟท์ลงวันที่ที่ใช้เช็ครีหรือตราฟท์นั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน 3 วันทำการ และออกโดยธนาคารพาณิชย์เฉพาะสาขาในประเทศไทยเท่านั้น
- 2) พันธบัตรรัฐบาลไทย

- 3) หนังสือค้ำประกัน (Unconditional Bank Guarantee) จากธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีสาขาในประเทศไทย⁽¹⁾ และมีอันดับความน่าเชื่อถือระยะยาวไม่น้อยกว่า BBB (หรือเทียบเท่า) ตามสถาบันการจัดอันดับเครดิต⁽²⁾ หนังสือค้ำประกันนี้มีระยะเวลาค้ำประกันไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันลงนามในสัญญา

หมายเหตุ

⁽¹⁾ ธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีสาขาในประเทศไทยซึ่งได้รับการจัดอันดับเครดิต (Credit Rating) เป็นระดับนำลงทุน (Investment Grade) โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอกสถาบันใดสถาบันหนึ่ง ทั้งนี้ สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นในประเทศที่ไม่มีการจัดอันดับเครดิตโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก อนุโลมให้ใช้อันดับเครดิตของประเทศไทยแทนได้

⁽²⁾ สถาบันการจัดอันดับเครดิตภายนอก หมายความว่า สถาบันจัดอันดับเครดิตในระดับสากล ได้แก่ Moody's Investors Service, Standard and Poor's และ Fitch Ratings หรือสถาบันจัดอันดับเครดิตในประเทศ ได้แก่ TRIS Rating และ Fitch Rating (Thailand)

ผู้ขอสิทธิต้องวางหลักประกันการดำเนินงานเมื่อได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้รับสัญญา โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจะแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังที่อยู่ระบุไว้ในเอกสารการประมูล ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกต้องวางหลักประกันการดำเนินงานให้แก่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติอย่างน้อย 10 วันทำการก่อนวันลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิต

หากผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกมิได้วางหลักประกันการดำเนินงานตามที่กำหนด จะถือว่าไม่ประสงค์จะรับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

หลักประกันการดำเนินงานจะคืนให้แก่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตทั้งหมด เมื่อผลิตและขายก๊าซธรรมชาติในอัตราเฉลี่ยในรอบ 90 วัน อย่างน้อย 800 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ทั้งนี้ ไม่นับรวมช่วงเวลาการหยุดผลิตตามแผน (Planned Shutdown) และเหตุที่มีใช้ความผิดของผู้รับสัญญา

เมื่อผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตมีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอรับคืนหลักประกันการดำเนินงาน กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจะคืนหลักประกันการดำเนินงานดังกล่าวภายใน 15 วันนับแต่วันที่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติตรวจสอบแล้วว่าปฏิบัติงานครบถ้วน

หากผู้รับสัญญาไม่ทำตามแผนงานช่วงเตรียมการอย่างจริงจังหรือเข้มแข็งให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่เสนอมา หรือไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการคืนหลักประกันการดำเนินงานได้ ภายใน 30 เมษายน 2566 กระทรวงพลังงานสงวนสิทธิในการบอกเลิกสัญญา และริบหลักประกันการดำเนินงานเต็มจำนวน

7.2.2 โบนัสการลงนาม (Signature Bonus)

ผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกต้องชำระเงินโบนัสการลงนามตามที่ได้เสนอในข้อ 4.4.6 ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 10 วันทำการก่อนวันลงนามในสัญญา โดยให้ชำระเป็นเช็คหรือตราพดที่ธนาคารเซ็นส่งจ่ายกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งเป็นเช็คหรือตราพดที่ลงวันที่ที่ใช้เช็คหรือตราพดที่นั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน 3 วันทำการ และออกโดยธนาคารพาณิชย์เฉพาะสาขาในประเทศไทยเท่านั้น

หากผู้ขอสิทธิที่ได้รับการคัดเลือกมิได้ชำระโบนัสการลงนามตามที่กำหนด จะถือว่าไม่ประสงค์จะรับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต

7.3 ค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

7.3.1 โบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐ (Facility Bonus)

ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาต้องชำระเงินโบนัสสำหรับการใช้สิ่งติดตั้งของรัฐ จำนวน 350,000,000 บาท (สามร้อยห้าสิบล้านบาทถ้วน) เพื่อสิทธิในการใช้สิ่งติดตั้งในทะเลและอุปกรณ์การผลิตที่ติดตั้งอยู่เดิมในแปลงสำรวจ G1/61 โดยให้ชำระแก่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน เป็น 3 งวด งวดละเท่า ๆ กัน ภายในวันที่ 24 เมษายนของทุกปี โดยชำระครั้งแรกในปี 2565

7.3.2 โบนัสการผลิต (Production Bonus)

ผู้รับสัญญาต้องชำระเงินโบนัสการผลิตในแต่ละช่วงของปริมาณการผลิตสะสมในจำนวนเงินที่ได้เสนอในข้อ 4.4.7 โดยผู้รับสัญญาจะต้องชำระเงินโบนัสการผลิตภายใน 3 เดือนนับตั้งแต่วันที่ผลิตและขายปิโตรเลียมสะสมถึงระดับตามจำนวน

7.3.3 เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย

ผู้รับสัญญาต้องชำระเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทยตามที่ได้เสนอในข้อ 4.4.8 เป็นรายปีตลอดอายุสัญญาเมื่อได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา ภายในวันที่ 24 เมษายนของทุกปี โดยชำระครั้งแรกในปี 2565

7.3.4 ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ

ผู้รับสัญญาต้องให้ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ ตามที่ได้เสนอในข้อ 4.4.8 โดยอาจเลือกชำระครั้งเดียวหรือเป็นรายปีตลอดอายุสัญญาเมื่อได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญา

ค่าธรรมเนียม เงินโบนัส และเงินอื่น ๆ ที่ต้องชำระตามข้อ 7.3 ให้ชำระโดยเช็คหรือตราพท์ที่ธนาคารเซ็นส่งจ่ายกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ซึ่งเป็นเช็คหรือตราพท์ลงวันที่ที่ใช้เช็คหรือตราพท์นั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน 3 วันทำการ และออกโดยธนาคารพาณิชย์เฉพาะสาขาในประเทศไทยเท่านั้น

8. เอกสารที่ต้องจัดเตรียม

เอกสารที่ต้องใช้ในการประกอบการยื่นขอสิทธิจะต้องมีการลงนามโดยผู้มีอำนาจลงนามของผู้ขอสิทธิ แต่ละรายซึ่งเอกสารที่ต้องใช้ในการประกอบการยื่นขอสิทธิ มีดังนี้

8.1 เอกสารคำขอสิทธิ

1) ผู้ที่ประสงค์จะขอยื่นรับสิทธิต้องยื่นคำขอตามแบบ ซธ/ป11 ที่กำหนดโดยกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต พ.ศ. 2561 ดังแสดงในภาคผนวก 5

กรณีผู้ขอสิทธิเป็นกลุ่มบริษัท ผู้ขอสิทธิในฐานะผู้ดำเนินงานต้องมีสัดส่วนการถือสิทธิในสัญญา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35

2) ค่าธรรมเนียมคำขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต และสัญญาจ้างบริการ พ.ศ. 2561

3) หลักประกันคำขอ (Bid Bond)

4) หลักฐานการชำระค่าเข้าร่วมประมูล (Participation Fee)

8.2 เอกสารแสดงคุณสมบัติ

1) เอกสารแสดงการเป็นบริษัท

หนังสือบริคณห์สนธิหรือใบสำคัญการจดทะเบียนบริษัทที่ขอคัดไว้ไม่เกิน 3 เดือน และรับรองโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับจดทะเบียน ที่แสดงถึงการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โดยมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

- 1.1) ชื่อบริษัท (Company Name)
- 1.2) วันที่จัดตั้ง (Date of Incorporation)
- 1.3) ที่อยู่ของสำนักงานใหญ่ (Head Office Address)
- 1.4) จำนวนทุนจดทะเบียน (Amount of Capital)
- 1.5) วัตถุประสงค์ของบริษัท (Business Purposes)
- 1.6) รายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลผู้ถือหุ้นของบริษัท (List of Shareholders)

2) หลักฐานแสดงรายชื่อกรรมการและผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท หรือกรณีมอบอำนาจ ต้องแสดงหลักฐานการมอบอำนาจ

3) หลักฐานแสดงว่ามีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียม เช่น รายงานประจำปี งบการเงินหรือผลประกอบกิจการของบริษัทย้อนหลัง 3 ปี และมีสถาบันที่เชื่อถือได้ออกหนังสือรับรองว่าเป็นความจริง

ในกรณีที่ผู้ขอสิทธิประกอบด้วยบริษัทมากกว่าหนึ่งราย ผู้ขอสิทธิทุกรายต้องยื่นเอกสารทั้งข้อ 1) 2) และ 3) ในกรณีที่ผู้ขอสิทธิไม่มีลักษณะครบถ้วนตามข้อ 3) ต้องมีบริษัทอื่นซึ่งรัฐบาลเชื่อถือและมีลักษณะครบถ้วนตามข้อ 3) และมีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้ขอสิทธิ ให้การรับรองที่จะให้ทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญ เพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายปิโตรเลียมแก่ผู้ขอสิทธิ ทั้งนี้ผู้ขอสิทธิต้องยื่นหลักฐานตามข้อ 1) 2) และ 3) ของบริษัทผู้ให้การรับรอง และหลักฐานแสดงความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้ขอสิทธิด้วย

ในกรณีที่ผู้ขอสิทธิและ/หรือบริษัทผู้ให้การรับรองเป็นบริษัทจดทะเบียนจัดตั้งตามกฎหมายต่างประเทศ หลักฐานตามข้อ 1) 2) และ 3) ต้องมีหนังสือรับรองของสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต หรือสถานกงสุลของประเทศนั้น ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทย หรือต้องมีหนังสือรับรองของสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต หรือสถานกงสุลของประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศนั้น หรือต้องมีหนังสือรับรองของโนตารีปับลิกในประเทศนั้นหรือของบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับโนตารีปับลิกในกรณีที่ประเทศที่เป็นที่ตั้งบริษัทผู้ขอสิทธิไม่มีโนตารีปับลิก

8.3 เอกสารข้อเสนอด้านเทคนิค

เอกสารที่ต้องใช้ในการแสดงรายละเอียดข้อเสนอด้านเทคนิคที่กำหนดในข้อ 4 มีรายละเอียดดังนี้

1) แผนงานช่วงเตรียมการ (Preparation Period Work Plan)

ผู้ขอสิทธิต้องยื่นแผนการดำเนินงานช่วงเตรียมการตามที่กำหนดในข้อ 4.2

2) แผนงานการสำรวจ (Exploration Work Plan)

ผู้ขอสิทธิต้องยื่นแผนงานการสำรวจ รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก 3

3) แผนการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม (Field Development Plan)

ผู้ขอสิทธิต้องยื่นแผนพัฒนาแหล่งปิโตรเลียม รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก 4

8.4 เอกสารข้อเสนอด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย

ข้อเสนอด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐต้องประกอบไปด้วย ค่าคงที่สำหรับราคาก๊าซธรรมชาติ (Price Constant, Pc) ส่วนแบ่งกำไรของผู้รับสัญญา โบนัสการผลิต เงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย ผลประโยชน์พิเศษอื่น ๆ และสัดส่วนการจ้างพนักงานไทย รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก 6

8.5 เอกสารข้อเสนอหลักการและเงื่อนไขการให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุน

เสนอรายละเอียดหลักการและเงื่อนไขการที่จะให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ร่วมลงทุนตามที่กำหนดในข้อ 4.4.10

9. การสงวนสิทธิและการดำเนินการในส่วนของภาครัฐ

9.1 การสงวนสิทธิ

9.1.1 ทางราชการสงวนสิทธิที่จะไม่รับพิจารณาคำขอใด ๆ ของผู้ขอสิทธิ ในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) ยื่นคำขอเมื่อพ้นจากกำหนดเวลาตามกำหนดในข้อ 5
- 2) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมคำขอสิทธิ และค่าเข้าร่วมประมูล และไม่วางหลักประกันคำขอตามข้อ 7
- 3) ยื่นเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อ 8
- 4) ยื่นเอกสารหรือข้อเสนอที่ไม่สอดคล้องกัน ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะต่อความไม่สอดคล้องของข้อมูลในข้อเสนอด้านเทคนิคกับข้อมูลในข้อเสนอด้านผลประโยชน์ตอบแทนรัฐ
- 5) แสดงเอกสารหรือข้อมูลที่มีความคลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้องหรือเป็นเท็จ

9.1.2 ทางราชการสงวนสิทธิที่จะพิจารณายกเลิก หรือให้ หรือไม่ให้สิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตในแปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยตามเอกสารฉบับนี้แก่ผู้ขอสิทธิรายหนึ่งรายใดก็ได้ และผู้ขอสิทธิจะไม่เรียกร้องค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายใด ๆ จากทางราชการ

9.1.3 ข้อกำหนดและเงื่อนไข รวมถึงข้อเสนอที่ผู้ขอสิทธิเสนอตามเอกสารฉบับนี้ จะถูกนำไปเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาแบ่งปันผลผลิต

9.1.4 การคืนหลักประกันใด ๆ ให้แก่ผู้ขอสิทธิ เป็นการคืนเฉพาะหลักประกันโดยไม่มีดอกเบี้ย

9.1.5 ผู้ขอสิทธิที่ได้ลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตจะต้องดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียมและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

9.1.6 ในแต่ละแปลงสำรวจ บริษัท กลุ่มบริษัท และกิจการร่วมลงทุน รวมถึงบริษัทในเครือของบริษัท กลุ่มบริษัท และกิจการร่วมลงทุนที่มีความสัมพันธ์ทางด้านทุน สามารถยื่นขอสิทธิได้เพียงหนึ่งข้อเสนอต่อหนึ่งแปลงสำรวจเท่านั้น

บริษัทในเครือ หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกันตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร และให้หมายความรวมถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้ขอสิทธิในลักษณะที่ฝ่ายหนึ่งมีอำนาจควบคุมเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการหรือหุ้นส่วนซึ่งมีอำนาจจัดการทั้งหมดหรือโดยส่วนใหญ่ในอีกฝ่ายหนึ่ง

9.1.7 กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีสิทธิเรียกให้ผู้ขอสิทธิชี้แจงหรือยื่นเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมในรายละเอียด ทั้งนี้ ต้องไม่ให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกับผู้ขอสิทธิรายอื่น ๆ

9.1.8 ผู้ขอสิทธิต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการยื่นประมูลเองทั้งสิ้น และไม่สามารถเรียกร้องค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายใด ๆ ต่อทางราชการได้

9.2 การสนับสนุนโดยภาครัฐ

กระทรวงพลังงานจะอำนวยความสะดวกและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้รับสัญญาสามารถผลิตปิโตรเลียมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

10. การติดต่อและการประสานงาน

ผู้สนใจสามารถเข้าดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www.dmf.go.th/bidding2018 ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการประมูล สามารถสอบถามมายังกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ PetroleumBidding@dmf.go.th จนถึงวันที่ 3 กันยายน 2561 และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจะตอบคำถามภายในวันที่ 7 กันยายน 2561 โดยจะส่งคำตอบ (ไม่ระบุชื่อผู้ถาม) ให้กับผู้ขอสิทธิที่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นทุกราย

ภาคผนวก ๖

ความเห็นนายทวิศักดิ์ มีญาณเยี่ยม นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)
ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุน
ในกิจการของรัฐ พ.ศ. ....
(เรื่องเสร็จที่ ๒๙๖/๒๕๕๕)
และร่างพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ....
(เรื่องเสร็จที่ ๑๙๒๒/๒๕๖๑)

วันกำหนดมูลค่าของโครงการร่วมลงทุนนั้น เนื่องจากจะมีผลต่อโครงการต่อไปในอนาคต โดยข้อ ๕ (๑)^{๓๓} ของประกาศดังกล่าวได้กำหนดให้ถือมูลค่าของโครงการร่วมลงทุน ณ วันที่ผู้มีอำนาจในการพิจารณาการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนให้ความเห็นชอบหลักการของโครงการร่วมลงทุน ดังนั้น ย่อมถือมูลค่าของโครงการ ณ วันดังกล่าวเป็นมูลค่าของโครงการตลอดอายุของโครงการ ไม่ว่าทรัพย์สินของโครงการจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในอนาคตเท่าใดก็ตาม ซึ่งได้ก่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมายมากยิ่งขึ้น

๓.๓ ข้อยกเว้นของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒

ในหัวข้อนี้เป็นเรื่องที่น่าจะถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุดของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพราะเมื่อพิจารณากฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๖๒ จะพบว่ามิมีบทบัญญัติสำคัญที่เคยมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๓๕ และ ปี ๒๕๕๖ แต่มีได้นำมาบัญญัติไว้เป็นบทมาตราในกฎหมายปัจจุบัน คือ มาตรารายกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยกเว้นให้สำหรับกิจการการให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหามาตั้งแต่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเฉพาะในกรณีการออกใบอนุญาตจัดสรรคลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ของ กสทช. ซึ่งได้มีการกล่าวไว้ในหัวข้อที่ ๒.๓ แล้ว สำหรับเหตุผลการที่กฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๖๒ มิได้บัญญัติข้อยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น มิได้หมายความว่ากิจการการให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ต้องมาอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่อย่างใด โดยเหตุที่กล่าวเช่นนี้เนื่องจากต้องพิจารณาเนื้อหาของกฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๖๒ และเจตนารมณ์ในชั้นการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวประกอบกันเพื่อความชัดเจนด้วย โดยในชั้นการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. .... นั้น ได้มีประเด็นในการที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ประสงค์จะเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายในกิจการของตนเอง เพื่อให้เกิดความชัดเจนเช่นเดียวกับที่มีการยกเว้นให้แก่กิจการการให้สัมปทานปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรในกฎหมายร่วมทุนปี ๒๕๓๕ และปี ๒๕๕๖ เช่น กรณีของการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมของ กสทช. หรือการยกเว้นให้แก่การใช้ประโยชน์ที่สาธารณสมบัติกลางของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการออกใบอนุญาตหรือการใช้สิทธิประโยชน์ในทรัพย์สินไว้เป็นการเฉพาะแล้ว อีกทั้งเมื่อพิจารณากฎหมายในลักษณะเดียวกันก็พบว่ากฎหมายเฉพาะในลักษณะเดียวกันนี้อีกเป็นจำนวนมาก เช่น การออกใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือในกรณีที่นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง ก็มีประเด็นว่าเป็นการอนุญาตที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของ

^{๓๓}ข้อ ๕ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการคำนวณมูลค่าของโครงการร่วมลงทุนโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำนวณมูลค่าของโครงการร่วมลงทุน โดยคำนวณเงินลงทุนและทรัพย์สินของภาครัฐและของเอกชนตลอดอายุของโครงการร่วมลงทุน ทั้งนี้ ให้ถือมูลค่าของโครงการร่วมลงทุน ณ วันที่ผู้มีอำนาจในการพิจารณาการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนให้ความเห็นชอบหลักการของโครงการร่วมลงทุน

(๒) ในกรณีที่จะมีการแยกสัญญาร่วมลงทุนออกเป็นสัญญาร่วมลงทุนหลายฉบับภายใต้โครงการร่วมลงทุนเดียว ให้คำนวณมูลค่าของโครงการร่วมลงทุนนั้น โดยรวมมูลค่าของโครงการร่วมลงทุนที่คาดว่าจะกำหนดไว้ในสัญญาร่วมลงทุนทั้งหมดเป็นมูลค่าของโครงการร่วมลงทุน

พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วยหรือไม่ ซึ่งหากตีความว่าการออกใบอนุญาตลักษณะดังกล่าวซึ่งเป็นลักษณะที่หน่วยงานกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าวออกใบอนุญาตให้แก่ผู้มาขอรับใบอนุญาตเป็นการทั่วไป มิได้เจาะจงเฉพาะเอกชนรายหนึ่งรายใดเพียงรายเดียว และมีได้มีลักษณะของการร่วมรับผลกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินกิจการของผู้รับอนุญาต ต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนฯ ด้วยแล้ว จะก่อให้เกิดความสับสนและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายร่วมทุน

ด้วยปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว จึงเป็นที่มาของการที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตัดมาตราที่บัญญัติยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายสำหรับกิจการการให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ออก โดยการพิจารณาโครงการที่จะเป็นโครงการร่วมลงทุนตามกฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๖๒ นั้น ต้องพิจารณาตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นสำคัญ ซึ่งหลักการของมาตรานี้ต้องเป็นกรณีที่มีหน่วยงานเจ้าของโครงการที่จะจัดทำโครงการร่วมลงทุน ซึ่งคำว่า “หน่วยงานเจ้าของโครงการที่จะจัดทำโครงการร่วมลงทุน” นี้ ต้องเป็นลักษณะที่จะมีการจัดทำเป็นโครงการร่วมลงทุนขึ้นมา โดยหน่วยงานเจ้าของโครงการจะมีการร่วมลงทุนกับเอกชนในลักษณะที่ต้องมีการลงทุนร่วมรับผลกำไรหรือขาดทุนร่วมกัน มิใช่ลักษณะของการออกใบอนุญาตหรือให้สัมปทานที่มีกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ กำหนดให้มีหน่วยงานกำกับดูแลกิจการเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ ออกใบอนุญาตหรือให้สัมปทาน โดยมีได้มีลักษณะของการร่วมรับผลกำไรหรือขาดทุนกับเอกชน ด้วยแนวคิดและหลักการของกฎหมายดังกล่าวเช่นนี้ จึงทำให้ในกรณีที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปิโตรเลียมให้สัมปทานปิโตรเลียม กรณีที่เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ออกประทานบัตรแร่ กรณีที่ กสทช. ออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม กรณีที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานออกใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน หรือกรณีที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ไม่ว่าจะเป็นการออกให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนคนใด ก็ไม่อยู่ในความหมายของการที่หน่วยงานของรัฐจะจัดทำโครงการร่วมลงทุน และไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๖๒ แต่อย่างใด เนื่องจากเป็นการออกใบอนุญาตหรือให้สัมปทานกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด และมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้ผู้รับอนุญาตมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายเท่านั้น โดยมีได้มีการเข้าไปร่วมลงทุนรับผลกำไรหรือขาดทุนกับเอกชนแต่อย่างใด ซึ่งในกรณีนี้จะแตกต่างจากการที่หน่วยงานของรัฐที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจากหน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานผู้มีหน้าที่ในการออกใบอนุญาตแล้ว เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) หรือองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ หากหน่วยงานของรัฐดังกล่าวจะมีโครงการให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในกิจการที่ตนเองได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานดังกล่าว โดยมีการลงทุนรับผลกำไรและขาดทุนกับเอกชนก็ย่อมอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. ข้อยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายร่วมทุนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะอื่น

จากที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ ๓.๓ ข้อยกเว้นของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ในการตีความของกฎหมายร่วมทุน ปี ๒๕๖๒ แล้ว อย่างไรก็ตามในการจัดทำโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนนั้นจะมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันอีกหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติ

